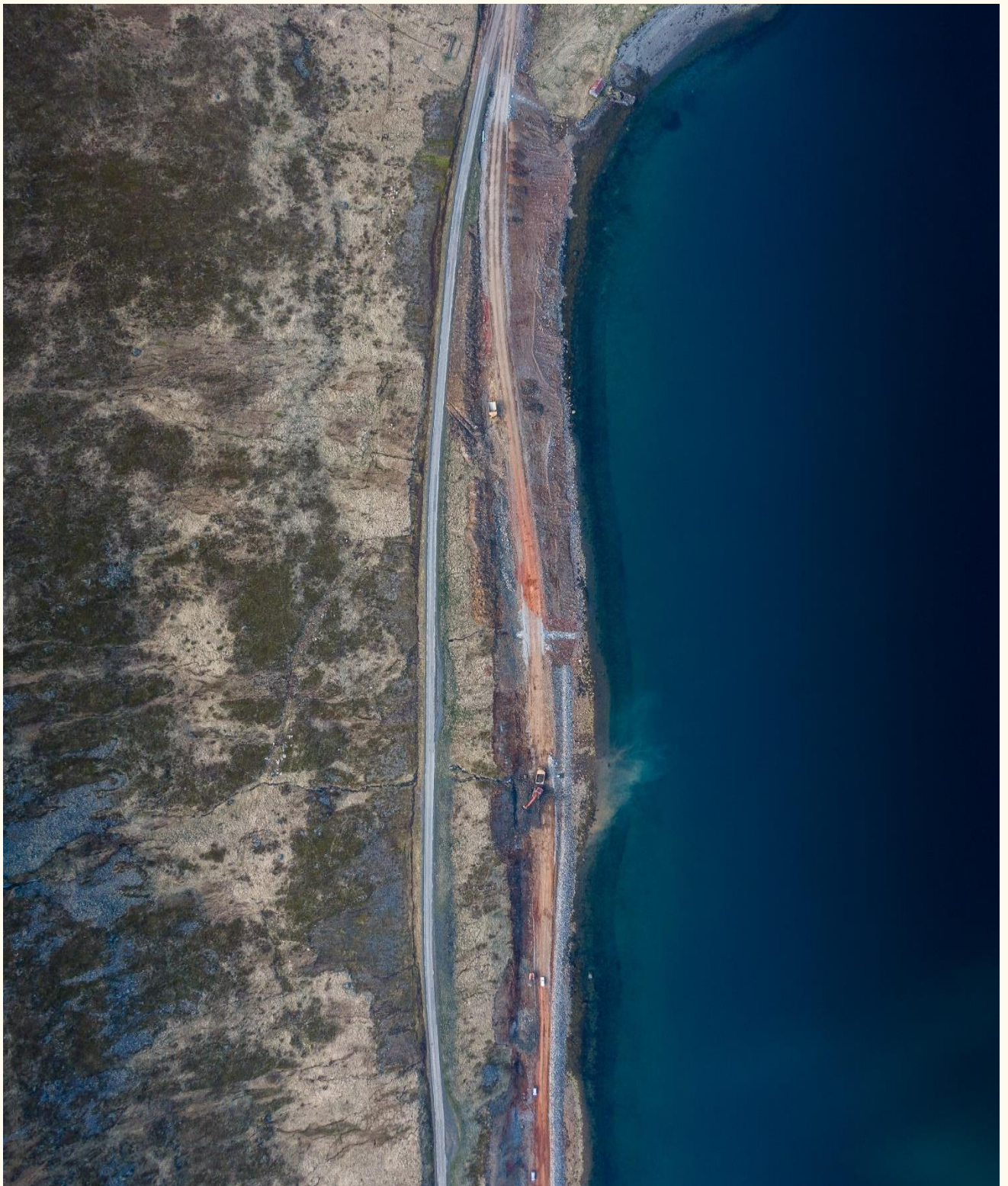




Leiðbeiningar og reglur við gerð útboðs- og verklýsinga fyrir verkframkvæmdir

Vegagerðin – stoðeild og lögfræðideild

Nóvember 2024

Lykilsíða

Höfundar skýrslunnar bera alla ábyrgð.

Heiti rits	Gerð rits
Leiðbeiningar og reglur við gerð útboðs- og verklýsinga fyrir verkframkvæmdir	Leiðbeiningar

Númer / Útgáfa / ISBN	Fjöldi síðna	Útgáfudagur
LEI-3404 / 24.2 (3) / 978-9935-460-49-3	52	27.11.2024

Höfundur/ ar
Gísli Gíslason

Útgáfa	Rýnt af	Samþykkt af	Útgáfudagur
1	Birkir Hrafn Jóakimsson, Eypóra Hjartardóttir, Helga Bryndís Björnsdóttir	Birkir Hrafn Jóakimsson	21.11.2023
2	Eypóra Hjartardóttir, Helga Bryndís Björnsdóttir	Oddur S. Hagalín	1.2.2024
3	Eypóra Hjartardóttir, Helga Bryndís Björnsdóttir	Oddur S. Hagalín	27.11.2024

Útgáfunr	Breytingar
24.2	Uppfærðar viðmiðunarfjárhæðir, breyttar kröfur til starfsmanna verktaka, verktaki skuli afhenda öll gögn inn á verkefnavef verksins og , verktaki skal leggja fram sérstaka vinnulýsingu á framkvæmd verkþátta. Ákvæði um trúnað og persónuvernd sett í sér kafla, nýtt ákvæði um verkáætlanir og verktryggingar og ný framsetning á verkhlutaskiptingu auk annarra breytinga og lagfæringa.

Inngangur

Leiðbeiningar þessar skal nota við gerð útboðs- og verklýsinga hjá Vegagerðinni. Þær byggja m.a. á, lögum nr. 120/2016, um opinber innkaup lögum nr. 65/1993, um framkvæmd útboða auk ákvæða ÍST30 staðalsins.

Fjármálaráðherra setur reglugerð um viðmiðunarfjárhæðir vegna opinberra innkaupa, innanlands og á EES svæðinu. Viðmiðunarfjárhæðirnar eru án VSK.

Vakin er athygli á því að samkvæmt lögum um opinber innkaup nr. 120/2016 er viðmiðunarfjárhæð fyrir útboðsskyldu á vörum og þjónustu nú sama fjárhæðin hvort sem um er að ræða útboð innanlands eða á EES svæðinu. Viðmiðunarfjárhæðirnar eru eftirfarandi:

- Vörusamningar 20.866.000 kr.
- Þjónustusamningar 20.866.000 kr.

Samkvæmt núgildandi reglugerð nr. 360/2022 eru viðmiðunarfjárhæðir fyrir innkaup í þegar um er að ræða verksamninga eftirfarandi og skulu öll útboðs yfir þessum mörkum auglýst á EES svæðinu með þeim tímamörkum sem þar gilda:

- **Verksamningar 808.084.000 kr.**

Skv. sömu reglugerð skal bjóða út verksamninga innanlands ef verðmæti þeirra er meira en :

- **Verksamningar 58.543.000 kr.**

Heimilt er að gera verðkönnun fyrir verkefni upp að viðmiðunarpfæð útboðsmarka og skal þá fara eftir verklagsreglu VER-075. Við þessi innkaup skal gæta að samkeppni og jafnræði varðandi tæknilyfingar sbr. 49. gr., sbr. 24. gr. laga um opinber innkaup.

Auk þess gilda eftirfarandi lög um framkvæmdir eftir því sem við á en athuga skal að ekki er um tæmandi upptalningu að ræða:

Lög um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum nr. 46/1980, með síðari breytingum

Umferðalög nr. 77/2019, með síðari breytingum

Lög um náttúruvernd nr. 60/2013, með síðari breytingum.

Lög um umhverfisábyrgð nr. 55/2012, með síðari breytingum

Lög um stjórn vatnamála nr. 36/2011, með síðari breytingum.

Lög um verndun Þingvallavatns og vatnasviðs þess nr. 85/2005, með síðari breytingum.

Lög um verndun Mývatns og Laxár í Suður-Þingeyjarsýslu nr. 97/2004, með síðari breytingum.

Lög um þjóðgarðinn á Þingvöllum nr. 47/2004, með síðari breytingum

Lög um Vatnajökulspjóðgarð nr. 60/2007, með síðari breytingum
Lög um varnir gegn mengun hafs og stranda nr. 33/2004, með síðari breytingum
Lög um meðhöndlun úrgangs nr. 55/2003, með síðari breytingum
Lög um brunavarnir nr. 75/2000, með síðari breytingum
Lög um hollustuhætti og mengunarvarnir nr. 7/1998, með síðari breytingum
Lög um vernd Breiðafjarðar nr. 54/1995, með síðari breytingum
Lög um vernd, friðun og veiðar á villtum fuglum og villtum spendýrum nr. 64/1994, með síðari breytingum
Lög um landgræðslu nr. 155/2018, með síðari breytingum
Ofangreind lög er að finna á vef Alþingis: althingi.is
Einnig gilda eftir því sem við á eftirtaldar reglur, en ekki er um tæmandi talningu að ræða:
Reglur um aðbúnað, hollustuhætti og öryggisráðstafanir á byggingarvinnustöðum og við aðra tímabundna mannvirkjagerð nr. 547/1996, með síðari breytingum
Reglur um öryggisráðstafanir við jarðefnanám nr. 552/1996, með breytingareglum nr. 349/2003
Reglur um öryggisráðstafanir við jarðefnanám með borunum nr. 553/1996
Ofangreindar reglur er að finna á vef Vinnueftirlitsins; www.vinnueftirlit.is
Reglugerð um merkingu og aðrar öryggisráðstafanir vegna framkvæmda á og við veg nr. 492/2009
Reglugerð um umferðarmerki og notkun þeirra nr. 289/1995 með breytingareglum 348/1998, 458/2001, 999/2001, 230/2005, 617/2005, 361/2006, 990/2009 og 595/2013
Reglugerð um viðbrögð við bráðamengun hafs og stranda nr. 1010/2012
Reglugerð um verndun Mývatns og Laxár í Suður-Pingeyjarsýslu nr. 665/2012
Reglugerð um námuúrgangsstaði nr. 1000/2011, reglugerð um flutning á hættulegum farmi á landi nr. 1077/2010
Reglugerð um Vatnajökulspjóðgarð nr. 608/2008
Reglugerð um framkvæmd verndunar vatnasviðs og lífríkis Þingvallavatns nr. 650/2006
Reglugerð um gerð og búnað ökutækja nr. 822/2004
Reglugerð um olíuúrgang nr. 809/1999
Reglugerð um spilliefni nr. 806/1999
Reglugerð um fráveitur og skólp nr. 798/1999
Reglugerð um varnir gegn mengun grunnvatns nr. 797/1999
Reglugerð um varnir gegn mengun vatns nr. 796/1999
Reglugerð um varnir gegn loftmengun af völdum hreyfanlegra uppsprettna nr. 788/1999
Reglugerð um mengunarvarnaeftirlit nr. 786/1999

Reglugerð um sprengiefni nr. 684/1999

Reglugerð um varnir gegn olíumengun frá starfsemi í landi nr. 35/1994.

Framangreind lög og reglugerðir gilda um Vegagerðina sem verkkaupa og þarf að taka tillit til þeirra við gerð útboðsgagna og framkvæmd verka eftir því sem við á.

Markmiðið með leiðbeiningum þessum er að samræma útboðs- og verklýsingar Vegagerðarinnar, sem eru unnar á mörgum stöðum bæði af starfsmönnum Vegagerðarinnar og ráðgjöfum utanhúss.

Í leiðbeiningunum er einnig að finna reglur um hvernig efni og mál skulu meðhöndluð. Leiðbeinandi texti er merktur með **rauðu letri** (og skal fjarlægja úr sjálfri útboðs og verklýsingunni). Reglur eru með svörtu letri til aðgreiningar frá leiðbeiningum og skal texti þeirra notaður óbreyttur. Innsláttareitir eru merktir **með gulu**. Breytingar frá fyrri útgáfu leiðbeininganna eru með **bláu letri**. Mikilvægt er að yfirfara kaflanúmer, tilvísanir og efnisyfirlit í blálökin.

Garðabæ, október 2024,

Forstjóri Vegagerðarinnar

		
---	---	--





Flokkun gagna innan Vegagerðarinnar

Flokkur Efnissvið Einkenni (litur)

1	Lög, reglugerðir, og önnur fyrirmæli stjórnvalda	Svartur
2	Stjórnunarleg fyrirmæli, skipurit, verkefnaskipting, númeraðar orðsendingar	Gulur
3	Reglur, alm. verklýsingar, sérskilmálar	Rauður
4	Handbækur, leiðbeiningar	Grænn
5	Greinargerðir, álitsgerðir, skýrslur, yfirlit	Blár

Ú Útboðslýsingar

V Verðkönnun

Efnisyfirlit

Inngangur.....	3
Leiðbeiningar og reglur við gerð útboðs- og verklýsinga fyrir verkframkvæmdir	11
Undirbúningur útboðs	11
Auglýsing útboða	11
Útboðsgögn	11
Útboðslýsing.....	13
A Tilkynning um útboð.....	13
B Útboðslýsing.....	15
1 Yfirlit.....	15
1.1 Almennt	16
1.2 Samningi skipt upp í hluta	16
1.3 Verktími	16
1.4 Helstu verkþættir	16
1.5 Útboðsgögn	17
1.6 Samskipti á tilboðstíma	17
1.7 Gerð tilboðs	17
1.8 Frávikstilboð	18
1.9 Afturköllun tilboða	18
1.10 Hæfi bjóðenda	18
1.10.1 Útilokunarástæður bjóðanda	20
1.10.2 Starfsréttindi	21
1.10.3 Fjárhagsstaða bjóðanda	21
1.10.4 Tæknilegt- og faglegt hæfi, reynslukröfur	24
1.10.5 Gæðakerfi	25
1.11 Opnun tilboða	27
1.12 Frestur til að taka tilboði	28
1.13 Valforsendur	28
1.14 Tilkynning um val tilboðs og biðtími	28
1.15 Kæruleiðir	28
1.16 Trúnaður	29
1.17 Reglur um persónuvernd	29
1.18 Verksamningur	29

1.19	Verktrygging	30
1.20	Ábyrgðartryggingar verktaka	30
1.21	Skyldur verktaka	31
1.22	Undirverktaka	31
1.23	Öryggis- og heilbrigðisráðstafanir	31
1.24	Vinnuvernd	33
1.25	Umhverfismál og viðbrögð við mengunaróhöppum	34
1.26	Skilyrði	35
1.26.1	Almennt	35
1.26.2	Vinnubúðir	35
1.26.3	Skipulag og leyfi	36
1.26.4	Lög og reglugerðir	36
1.27	Vanefndir og riftun	37
1.27.1	Tafabætur (dagsektir)	37
1.27.2	Févíti	37
1.27.3	Flýtifé	38
1.27.4	Riftun	38
1.27.5	Einhliða uppsögn samnings	38
1.28	Merking vinnusvæða	39
1.29	Samskipti	39
2	Greiðslur, verðlagsákvæði.....	39
2.1	Greiðslur	39
2.2	Verðlagsákvæði	40
2.2.1	Almennar verðbætur	40
2.2.2	Verðbætur á asfalti	40
2.3	Fyrirframgreiðsla	40
3	Vinnusvæði.....	41
3.1	Mörk vinnusvæðis	41
3.2	Áspungi og heildarþungi ökutækja	41
3.3	Lagnir	41
3.4	Staðhættir og jarðvegur	42
3.4.1	Inngangur	42
3.4.2	Jarðvegslýsing	42
3.4.3	Sig og sigmælingar	42

	3.4.4	Vatnafar	43
	3.5	Rannsóknir	43
	3.6	Annað	43
4		Umferð.....	43
5		Verksvið, nákvæmniskröfur	43
	5.1	Almennt	43
	5.1.1	Viðbrögð við óveðri	43
	5.2	Atriði undanþegin útboði	44
	5.3	Vegtegund, frávik	44
	5.4	Efni og búnaður sem verkkaupi leggur til	44
	5.5	Vegtengingar	44
	5.6	Mælingar, útsetningar og skil gagna	44
	5.7	Magntölur og uppgjör	45
	5.8	Annað	46
6		Efnistökusvæði.....	46
	6.1	Inngangur	47
	6.2	Námur	47
	6.3	Skeringar	47
C		Verklýsing	48
7		Lýsing einstakra liða í tilboðsskrá	48
D		Tilboðsform	50

Leiðbeiningar og reglur við gerð útboðs- og verklýsinga fyrir verkframkvæmdir

Undirbúningur útboðs

Afhending útboðsgagna hjá Vegagerðinni eru í TendSign útboðskerfinu. Stoðdeild í miðstöð hefur umsjón með og samræmir auglýsingar og tilkynningar um útboð. Vegagerðin birtir auglýsingar útboða á vefsvæðinu Útboðsvefur.is – Opinber innkaup, sem er sameiginlegur auglýsingavettvangur opinberra útboða. Auglýsingar eru einnig birtar á heimasíðu Vegagerðarinnar. Nauðsynlegt er að koma upplýsingum um útboð og auglýsingum til stoðdeildar tímanlega fyrir afhendingu gagna. Að jafnaði er auglýst á mánudegi og þurfa þá upplýsingar að berast á fimmtudegi í vikunnu fyrir afhendingu gagna. Opnun tilboða fer fram á þriðjudögum kl. 14:15 og eru tilboð opnuð í miðstöð. Stoðdeild sér um að birta upplýsingar um niðurstöður á heimasíðu Vegagerðarinnar. Fyrirhuguð útboð og niðurstöður tilboða eru einnig birt í Framkvæmdafréttum Vegagerðarinnar

Auglýsing útboða

Texti í útboðsauglýsingum er samræmdur. Í auglýsingu þarf að koma fram til hvaða hóps bjóðenda er verið að höfða (t.d. jarðvinna, mannvirkjagerð, Í útboðum sem tengjast beint ákveðinni fjárveitingu í samgönguáætlun eða ákveðnu verki á heiti útboðs að hafa sama heiti og fjárveitingarliður, þ.e. heiti framkvæmdar (hafnar, sjóvarnar, vegheiti og vegnúmer - kaflaheiti (eða örnefni) og undirheiti ef nánari útskýringa er þörf. Nánari útskýringa er oftast þörf ef boðin eru út önnur verkefni en vegagerð.

Pegar strik er í heiti verka skal nota millistrik með bili sitt hvoru megin. Millistrik (enska: En Dash) finnst með því að læsa NumLock og slá síðan Ctrl og mínusmerkið uppi, lengst til hægri á lyklaborðinu). Algeng form á heitum verkefna í vega- og brúagerð eru svona: *Vegheiti* (vegnúmer) um *Örnefni* og *Vegheiti* (vegnúmer) komma *Örnefni* millistrik *Örnefni*. Stundum bætist við nafnorð sem lýsir verkefninu.

Í auglýsingu þarf að koma fram stærð verks (t.d. lengd, flatarmál o.s.frv.) og helstu magntölur. Einnig skal koma fram hvar og hvenær afhending útboðsgagna hefst, að hún sé án endurgjalds og hvar og hvenær tilboð verða opnuð.

Útboðsgögn

Útboðsgögn Vg. eru byggð á þremur meginþáttum, útboðs- og verklýsingu, tilboðsformi og uppdráttum. Þessar leiðbeiningar og reglur fjalla um gerð útboðs- og verklýsinga og er hér skipt í fjóra hluta A: Tilkynning um útboð, B: Útboðslýsing, C: Verklýsing og D: Tilboðsform. Eyðublað í tilboðsformi eru fimm, 1: Tilboðsskrá, 2: Verkreynsla bjóðanda, 3: Verkreynsla yfirstjórnanda verks 4: Reynsla í notkun gæðastjórnunarkerfa og 5: Tilboðseyðublað.

Útboðsgögn eru afhent á rafrænu formi og er fjöldi skjala mjög mismunandi. Verklýsing er oftast í sama skjali og útboðslýsing, en í stærri verkum eru þær gjarnan í sitt hvoru skjalinu. Form almennar verklýsingar, sérverklýsingar og tilboðsskrár eru í sérstökum

skjölum og er hér einungis fjallað um sameiginleg atriði þeirra. Öll útboðsgögn skulu vera rafrænu formi. Í leiðbeiningunum er notað orðið hefti og er átt við möppu með rafrænum skjölum.

Útboðslýsing

A Tilkynning um útboð

Tilkynning um útboð er fyrsta síða útboðslýsingar og þar þurfa að koma fram fastar upplýsingar, sem að hluta til eru þær sömu og í auglýsingu. Í tilkynningu um útboð er nauðsynlegt að komi fram hvers konar verkefni um er að ræða, þannig að hugsanlegum bjóðendum sé vel ljóst um hvers konar verkefni er að ræða og hvar það er á landinu.

Vegagerðin býður hér með út (lýsing)

Í áframhaldandi texta þurfa að koma fram upplýsingar um eðli og umfang verks. Í tilkynningunni skal einnig koma fram heiti útboðs.

Útboðið nefnist: (heiti útboðs)

Þess skal gætt að heiti útboðs sé einhlítt og að nota sama heiti á öllum stigum framkvæmdar, hvort sem það er í auglýsingu á vefsvæðinu Útboðsvefur.is, áætlunum í FK-kerfi og í útboðslýsingu. Upptalning útboðsgagna og þeirra rita sem gilda um útboðið skal vera í tilkynningu með eftirfarandi hætti:

Útboðsgögn eru eftirfarandi:

1. hefti Útboðs- og verklýsing
2. hefti Tilboðsform
3. hefti Uppdrættir

Í útboðum sem byggjast lítt eða ekki á uppdráttum er eðlilegt að einungis séu notuð hefti 1 og hefti 2. Í stærri útboðum geta verið fleiri hefti.

Upptalning á öðrum gögnum sem um útboðið gilda skal vera með eftirfarandi hætti:

Um útboðið gilda auk þess eftirtalin rit, sem verða hluti samnings:

ÍST 30:2012, Almennir útboðs- og samningsskilmálar um verkframkvæmdir.

Reglur um vinnusvæðamerkingar (útgáfunúmer –dagsetning – ár)

Reglur um vinnusvæðamerkingar eru endurskoðaðar reglulega og þarf því að tilgreina þá útgáfu sem er í gildi þegar útboð fer fram.

Upplýsingar um hvar bjóðendur geta fengið útboðsgögn og fylgirit samnings þurfa að koma fram.

Útboðsgögn eru afhent rafrænt í TendSign útboðskerfinu. Afhending gagna er án endurgjalds.

Taka þarf fram hvar, hvernig og hvenær á að skila inn tilboðum og hvenær þau verða opnuð. Í lögum um opinber innkaup nr. 120/2016, segir að frestur til að skila tilboðum í almennu útboði skuli vera minnst 15 almanaksdagar **þegar um er að ræða innkaup yfir innlendum viðmiðunarfjárhæðum** og skuli hann reiknast frá deginum eftir að

Útboðsauglýsing er birt að meðtöldum opnunardegi og að útboðsgögn skuli vera tilbúin til afhendingar innan þriggja daga frá birtingu útboðsauglýsingar. Heimilt er að stytta frestinn niður í 10 daga þegar leggja má fram rafræn tilboð. Í lögunum er gert ráð fyrir að forval sé ávallt viðhaft þegar um lokuð útboð er að ræða til að uppfylla jafnræðisreglu. Frestur í forvali skal vera minnst 15 almanaksdagar frá birtingu útboðsauglýsingar þegar um er að ræða innkaup yfir innlendum viðmiðunarfjárhæðum. Líkt og á við í almennum útboðum skal reikna frestinn frá deginum eftir að útboðsauglýsing er birt að meðtöldum opnunardegi.

Í lögum um opinber innkaup nr. 120/2016, segir að frestur til að skila tilboðum í almennu útboði skuli vera minnst 35 almanaksdagar **þegar um er að ræða innkaup yfir viðmiðunarfjárhæðum á EES-svæðinu**. Í lögum um opinber innkaup segir einnig að frestur til að skila þátttökubeiðnum í forvali vegna samkeppnisviðræðna skuli vera minnst 30 almanaksdagar frá birtingu útboðsauglýsingar **þegar um er að ræða innkaup yfir viðmiðunarfjárhæðum á EES svæðinu**. Báðir framangreindir frestir eru reiknaðir frá deginum eftir að útboðsauglýsing er birt á sameiginlegum útboðsvef útgáfuskrifstofu Evrópusambandsins (TED) og að meðtöldum opnunardegi. Óheimilt er að birta auglýsingar eða tilkynningar innanlands fyrir þessa birtingu með þeirri undantekningu að birting má fara fram innanlands hafi kaupanda ekki verið tilkynnt um birtingu innan tveggja daga frá staðfestingu á móttöku tilkynningar frá útgáfuskrifstofu Evrópusambandsins. Það athugast að nokkrir dagar geta liðið frá móttöku auglýsingar og þar til hún er birt á TED og er ráðlegt að gera ráð fyrir þessum dögum við afmörkun frestsins. Heimilt er að stytta frestinn niður í 30 daga þegar leggja má fram rafræn tilboð.

Tilboði skal skila rafrænt í útboðskerfinu <https://tendsign.is/> fyrir kl. 14:00 þriðjudaginn (dagsetning)

Ekki verður haldinn sérstakur opnunarfundur en eftir lok tilboðsfrests verður bjóðendum tilkynnt um nöfn bjóðenda í útboðinu og heildartilboðsupphæð.

Óski bjóðandi eftir nánari upplýsingum eða frekari skýringum á útboðsgögnum, hann verður var við ósamræmi í þeim sem getur haft áhrif á tilboðsinnihald og tilboðsfjárhæð eða hann hefur athugasemdir við útboðsgögnin skal hann senda athugasemd í TendSign útboðskerfinu eigi síðar (dagsetning). Svör við fyrirspurnum verða birt í útboðskerfinu.

Ef boðið er til vettvangskönnunar vegna útboðsins er rétt að það sé ákveðið fyrirfram og komi fram í tilkynningu um útboð. Eðlilegt er að vettvangskönnun fari fram ef um óvenjuleg útboð er að ræða, bæði hvað varðar umhverfi og eðli verks, þannig að skoðun á aðstæðum með fulltrúum verkkaupa geti upplýst hluti sem mjög erfitt er að gera grein fyrir í útboðsgögnum. Tímasetning vettvangskönnunar ætti að miðast við að bjóðendur geti verið búnir að kynna sér útboðsgögn áður en hún fer fram.

Ef útboðið er auglýst á EES skal rita.

Útboðið er auglýst á Evrópska efnahagssvæðinu.

Tilkynning er send út í nafni forstjóra Vegagerðarinnar þar sem tilgreindur er staður og dagsetning á eftirfarandi hátt.

..... (svæði) í (mánuður, ár)

Forstjóri Vegagerðarinnar

B Útboðslýsing

Útboðslýsing er skipt í greinar (greinar 1-6) og skal ávallt nota sömu skiptingu. Verklýsing er síðan 7. grein útboðs- og verklýsingar. Greinar 1-6 eiga að vera lýsing á verkinu, staðsetningu þess og stærð, ásamt því umhverfi sem unnið er í. Gera þarf grein fyrir tengiliðum á útboðstíma, skilum tilboða, kröfum til bjóðenda, forsendum fyrir vali tilboða og samnings- og greiðsluskilmálum. Efnistöð geta verið mismunandi fyrir verkefni og ekki eiga allar greinar við í öllum verkum. Rétt er að halda samt sem áður númerum greina, með textanum, *Á ekki við í þessu útboði ef um slíkt er að ræða.*

1. Yfirlit
2. Greiðslur, verðlagsákvæði
3. Vinnusvæði
4. Umferð
5. Verksvið, nákvæmniskröfur
6. Efnistökusvæði

Greinar í útboðslýsingu skiptast í undirliði eftir umfangi og eðli útboða. Hér verður fjallað um efni og efnistöð einstakra greina útboðslýsingar.

1 Yfirlit

Í yfirliti er gerð grein fyrir umgjörð verksins og skilgreindur sá rammi sem unnið er innan. Gefa skal yfirlit um verkið og verktímann. Yfirlitið þarf að gefa hugmynd um umfang verks og verktíma, dagsektir og hugsanlegt fýtifé. Gera þarf grein fyrir því hvar, hvenær og hvernig skuli skila inn tilboðum, greina frá því hver er verkkaupi með heiti og heimilisfangi og hver er væntanlegur umsjónarmaður verkkaupa. Einnig er fjallað um hvaða reglur gilda um verkið og hver útboðs- og samningsgögn eru.

Verkkaupi er Vegagerðin, Suðurhrauni 3 í Garðabæ. Öll samskipti og miðlun upplýsinga á útboðstíma skulu fara fram með rafrænum aðferðum í TendSign útboðskerfinu.

Eftirfarandi tímasetningar og frestir gilda fyrir útboðið.

Hægt er að fækka eða bæta við atriðum í töfluna eftir því sem við á.

Tímasetningar og frestir sem gilda fyrir útboðið	
Kynningarfundur/Vettvangsskoðun	dd.mm.aa, kl. xx:xx
Lokadagsetning fyrirspurna og athugasemda frá bjóðendum	dd.mm.aa, kl. xx:xx
Svarfrestur fyrirspurna	dd.mm.aa, kl. xx:xx
Tilboðsfrestur	dd.mm.aa, kl. xx:xx
Opnun tilboða	dd.mm.aa, kl. xx:xx
Biðtími	5 dagar innanlands /10 dagar á EES

Gildistími tilboðs / frestur til að taka tilboði	(fjöldi vikna eða daga)
--	-------------------------

Vakin er athygli bjóðenda á að dagsetningar geta breyst.

1.1 Almenn

Staðsetning og stærð verks, t.d. lengd vegarkafla eða stærð mannvirkis, sem á að byggja og staðsetning og magntölur. Einnig skal koma fram hvort heimilt er að bjóða í ákveðna tilhögun verksins (t.d. tilhögun A og tilhögun B) og ef krafist er ákveðinnar áfanga-skiptingar í verkinu. Greina þarf frá öðrum verkefnum sem unnið er við á sama vinnusvæði, tímasetningum þeirra og samstarfi við aðra verktaka eða starfsmenn verkkaupa.

Í þessari grein skal einnig gefa upp helstu magntölur.

1.2 Samningi skipt upp í hluta

Samkvæmt 53. gr. laga um opinber innkaup getur kaupandi ákveðið að skipta samningi upp í hluta og ákvarðað stærð og efni slíkra samningshluta og skal taka fram í útboðsgögnum hvort að samningi sé skipt upp í hluta eða ekki.

Sé samningi ekki skipt upp í hluta og ekki er um að ræða EES-útboð skal taka eftirfarandi fram undir þessari grein:

Samningi er ekki skipt upp í hluta.

Sé samningi ekki skipt upp í hluta og um er að ræða EES-útboð þarf að tilgreina meginástæðurnar fyrir ákvörðun um að skipta ekki upp samningi annaðhvort í útboðsgögnum eða samningsskýrslu sem er gerð í kjölfar innkaupanna eftir 96. gr. laga um opinber innkaup. Ýmsar ástæður geta verið fyrir því að samningi sé ekki skipt upp í hluta, t.d. að framkvæmd samningsins yrði þá óhóflega flókin eða hagkvæmt sé að sami aðili sinni öllum hlutum samningsins.

1.3 Verktími

Hér skal gefa tæmandi upplýsingar um alla tímafresti, þ.e. heildarverklok og tímafresti á einstökum verkþáttum ef slíkar kröfur eru gerðar. Einnig getur verið um að ræða ákveðinn verktíma innan heildarverktímans, t.d. að verkið skuli aðeins taka ákveðinn vikufjölda frá því það hefst eða ef um er að ræða árstíðabundin verkefni skal tiltaka gildistíma samnings og þjónustutíma innan ársins. Hér skal einnig tiltaka heimildarákvæði um framlengingu samnings, ef um slíkt er að ræða. Þegar unnið er með almenna umferð á vinnusvæðinu er óæskilegt að unnið sé við langa kafla og skal hér taka fram hámarks lengd slíkra kafla. Ef gefin er upp tímasetning á því hvenær verk getur hafist skal varast að hún sé áður en gildistími tilboða rennur út.

1.4 Helstu verkþættir

Í verklýsingu er lýsing á þeim verkþáttum sem útboðið tekur til. Það firrir verktaka ekki skyldu til að framkvæma nokkur þau verk eða leggja til vinnuafll, verkfæri, efni eða þekkingu, sem krafist er í útboðsgögnum.

Þau verk sem vinna skal, skulu unnin á þann hátt, á þeim stað og í þeirri röð sem krafist er í útboðsgögnum.

1.5 Útboðsgögn

Eftirtalin gögn gilda almennt í útboðum. Ef í viðkomandi útboði gilda önnur eða fleiri gögn skulu þau talin upp á sama hátt.

Útboðsgögn eru eftirfarandi og eru þau hluti samnings.

1. hefti Útboðs- og verklýsing
2. hefti Tilboðsform
3. hefti Uppdrættir

Í útboðum sem byggjast lítt eða ekki á uppdráttum er eðlilegt að einungis séu notuð hefti 1 og hefti 2.

Fyrirspurnir á tilboðstíma og svör verkkaupa við þeim verða jafnframt hluti samnings.

Upptalning á öðrum gögnum sem um útboðið gilda skal vera með eftirfarandi hætti:

Um útboð þetta gildir ÍST30:2012, Almennir útboðs- og samningsskilmálar um verkframkvæmdir og verður ritið hluti samnings. Í þeim tilvikum sem ákvæði ÍST30 og samningsins greinir á gilda ákvæði samningsins.

Þá gilda um útboð þetta reglur um vinnusvæðamerkingar (útgáfunúmer –dagsetning – ár)

Reglur um vinnusvæðamerkingar, eru aðgengilegar á heimasíðu Vegagerðarinnar, <http://www.vegagerdin.is>

ÍST30:2012 er hægt að kaupa hjá Staðlaráði Íslands.

Reglur um vinnusvæðamerkingar eru endurskoðaðar reglulega og þarf því að tilgreina þá útgáfu sem er í gildi þegar útboð fer fram.

1.6 Samskipti á tilboðstíma

Fyrirspurn eða athugasemd skulu berast eigi síðar en 9 almanaksdögum áður en tilboðsfrestur rennur út þegar um er að ræða EES útboð, en annars 7 dögum áður. Öll samskipti skulu vera í gegnum TendSign útboðskerfið.

Óski bjóðandi eftir nánari upplýsingum eða frekari skýringum á útboðsgögnum, hann verður var við ósamræmi í þeim sem getur haft áhrif á tilboðsinnihald og tilboðsfjárhæð eða hann hefur athugasemdir við útboðsgögnin skal hann senda skriflega fyrirspurn eða athugasemd í TendSign útboðskerfinu eigi síðar (fjöldi daga) almanaksdögum fyrir lok tilboðsfrests. Svör við fyrirspurnum verða birt í útboðskerfinu.

1.7 Gerð tilboðs

Greina skal frá því hvernig á að ganga frá tilboðum og skilum tilboða.

Tilboði skal skila rafrænt í TendSign útboðskerfinu www.tendsign.is fyrir kl. 14:00 þriðjudaginn (dagsetning). Bjóðandi fær sendan staðfestingarpóst þegar hann hefur skilað tilboði. Ef enginn póstur berst, hefur afhendingin ekki tekist. Nánari upplýsingar um skil tilboða er að finna í stöðluðu skjali í útboðskerfinu (Afhending tilboðs).

Öll einingarverð í tilboði skulu vera heildarverð í íslenskum krónum með virðisaukaskatti og eru þau bindandi fyrir tilboðið.

Taka skal fram á hvaða tungumáli eða tungumálum skuli skila inn tilboði. Ef skila á tilboði á íslensku skal taka eftirfarandi fram undir þessari grein:

Skila skal tilboðum á íslensku.

Bjóðandi skal í tilboði tilgreina skýrt og greinilega hvaða lögaðili / lögpersóna er bjóðandi og þar með ábyrgur fyrir innkaupunum gagnvart kaupanda. Í tilboði skal einnig koma fram hvaða aðili innan fyrirtækisins beri ábyrgð á samskiptum vegna tilboðsins. Tilboð skal vera undirritað og dagsett af aðila innan fyrirtækisins sem hefur skv. lögum og skipulagi fyrirtækisins heimild til að skuldbinda það. Sé tilboð lagt fram í umboði annars aðila skal bjóðandi skila undirrituðu og tvívottuðu skriflegu umboði umboðsgjafa með tilboði sínu.

Byggi bjóðandi á tæknilegri eða fjárhagslegri getu annars fyrirtækis skal hann sanna fyrir kaupanda að hann hafi tryggt sér tilgreinda aðstoð með því að leggja fram skuldbindandi yfirlýsingu þess fyrirtækis/fyrirtækja um að það/þau muni annast umrætt verkefni og þau beri sameignlega ábyrgð á efndum samnings. Allir aðilar tilboðs skulu skila upplýsingum um hæfi.

Bjóðandi skal skila inn tilboðsformi með tilboðsskrá og útfylltum eyðublöðum um verkreynslu bjóðanda og yfirstjórnenda verks ásamt reynslu í notkun gæðastjórnunarkerfa og öðrum áskildum gögnum.

Lögð er áhersla á að bjóðendur skili inn ofangreindum upplýsingum með tilboðum sínum og kann skortur þar á að leiða til þess að tilboð verður metið ógilt.

Ef ósamræmi eða reiknivillur eru í tilboði, ræður einingarverð í tilboðsskrá og skal tilboðsverð leiðrétt með tilliti til þess.

Verkkaupi áskilur sér rétt til að kalla eftir viðbótargögnum, frekari upplýsingum eða skýringum telji hann þörf á til þess að meta hæfi bjóðenda.

1.8 Frávikstilboð

Samkvæmt lögum um opinber innkaup (120/2016) eru frávikstilboð óheimil nema að tekið sé sérstaklega fram að þau séu heimil og þarf þá að geta skilyrða fyrir gerð þeirra.

Sé ekki heimilt að gera frávikstilboð skal setja eftirfarandi texta:

Ekki er heimilt að gera frávikstilboð.

1.9 Afturköllun tilboða

Á tilboðstíma getur bjóðandi hvenær sem er dregið tilboð sitt til baka í útboðskerfinu, breytt tilboði sínu og skilað aftur. Útboðskerfið staðfestir með tölvupósti þegar tilboði hefur verið skilað. Hafi tilboð ekki verið afturkallað með tryggum hætti fyrir lok tilboðsfrests telst það vera skuldbindandi.

1.10 Hæfi bjóðenda

Hæfi bjóðenda ræðst af ýmsum þáttum og í þessum kafla er lýst hæfiskröfum til bjóðenda eftir stærð verka og áhættu verkkaupa.

1) Hæfi bjóðenda í útboðum þar sem áætlaður verktakakostnaður er undir viðmiði í töflu um hæfisflokkun hér að neðan.

Í útboðum þar sem áætlaður verktakakostnaður er undir útboðsskyldu samkvæmt lögum er heimilt að gera minni hæfiskröfur en í útboðsskyldum verkum. Þó geta slík verk verið sérstaklega erfið tæknilega eða að verkkaupi tekur mikla áhættu og að það getur haft miklar afleiðingar í för með sér ef verkið er ekki unnið eins og áformað er. Við slíkar aðstæður skal nota sömu hæfiskröfur og í verkum yfir viðmiðunarupphæðum.

2) Hæfi bjóðenda í útboðum á verkum yfir lágmarksfjárhæð í töflu um hæfisflokkun.

Opinberir verkkaupar hafa í samstarfi við aðila vinnumarkaðarins og samtök verktaka skilgreint mat á hæfi bjóðenda í útboðum verka. Hæfismat gildir einungis fyrir verk sem eru yfir viðmiðunarupphæðum um útboðsskyldu eins og þær eru skilgreindar hverju sinni. Viðmið og kröfur um mat á hæfi byggjast á mati á því hvaða áhættu verkkaupar eru tilbúnir til að taka hvað varðar framvindu og kostnað. Fordæst ber að kröfurnar hræði mögulega þátttakendur frá því að leggja fram tilboð. Helsta markmiðið er að finna rétt jafnvægi á milli áhættu og samkeppni.

Ekki skal gera strangari reynslu- og fjárhagskröfur en nauðsynlegt er og þær eiga að vera í samræmi við áhættu verkkaupa og stærð samnings. Stærð samnings og áhætta verkkaupa ráða hæfisflokkun og er greint á milli fjögurra stærðarflokka og þriggja áhættuþrepa.

Leggja ber aðaláherslu á að meta afleiðingarnar fyrir verkkaupann, verði verkið ekki framkvæmt eins og áformað var. Sú áhætta byggist á því hve flókið verkið er, hve erfitt það er og stærð þess og afleiðingum á önnur og tengd verkefni. Markaðspættir geta þar einnig átt hlut að máli.

Kröfur í einstökum útboðum eru ákveðnar á grundvelli stærðar og áhættuþreps í samræmi við eftirfarandi töflu (upphæðir eru áætlaður verktakakostnaður með VSK):

Hæfisflokkun				
	Áætlaður verktakakostnaður í m.kr. með VSK			
	70 – 300	300 – 750	750 – 1.500	>1.500
Lítill áhætta	A	A	B	C
Áhætta í meðallagi	A	B	C	C
Mikil áhætta	B	C	C	C

Meta þarf fyrir hvert verkefni áhættu Vegagerðarinnar. Sem dæmi um verkefni með lítilli áhættu má nefna hefðbundna efnisflutninga og efnisvinnslu. Verkefni með meðaláhættu geta verið vegagerð með bundnu slitlagi, styrking vega og gerð bundins slitlags. Verkefni með mikilli áhættu geta verið verkefni þar sem umferð er mikil, brúargerð, gerð jarðganga og verkefni þar sem tímamörk eru þröng.

Vakin er athygli á því að ef bjóðandi uppfyllir ekki allar hæfiskröfur útboðsins kann það að valda því að tilboði hans verði metið óaðgengilegt og því vísað frá sbr. 2. mgr. 82. gr. laga nr. 120/2016 um opinber innkaup.

Bjóðanda er heimilt að fylla út og skila með tilboði sínu samevrópsku hæfisyfirlýsingu bjóðenda – ESPD (skv. 73. gr. laga nr. 120/2016) í stað þess að skila öllum umbeðnum gögnum með tilboði sínu. [Hæfisyfirlýsingin er aðgengileg bæði á íslensku og ensku á heimasíðu Fjársýslunnar / Ríkiskaupa.](https://www.midlaegirsamningar.is/is/innkaup_og_utbod/upplýsingar-fyrir-bjodendur/samevropsk-haefisyfirlýsing-bjodenda-espd)
https://www.midlaegirsamningar.is/is/innkaup_og_utbod/upplýsingar-fyrir-bjodendur/samevropsk-haefisyfirlýsing-bjodenda-espd

Ef fyrirtæki byggir á getu annars aðila í samræmi við 76. gr. laga um opinber innkaup skal hæfisyfirlýsing bjóðanda einnig innihalda viðeigandi upplýsingar um þann aðila. Kjósi bjóðandi að skila inn samevrópsku hæfisyfirlýsingunni skal hann tafarlaust að beiðni Vegagerðarinnar geta lagt fram sönnunargögn um að hann uppfylli þær kröfur sem eru gerðar samkvæmt útboðsskilmálum.

Kjósi bjóðandi frekar að fylla ekki út samevrópska yfirlýsingu um hæfi, skal hann skila öllum umbeðnum gögnum um hæfi með tilboði.

Tveimur eða fleiri fyrirtækjum er heimilt að standa sameiginlega að tilboði og teljast þau þá bera sameiginlega og óskipta ábyrgð á efndum samnings gagnvart verkkaupa.

Hæfi bjóðenda verður metið á grundvelli þeirra upplýsinga sem þeir senda inn með tilboðum sínum, eða gögnum sem Vegagerðin hefur áskilið sér rétt til að óska eftir.

1.10.1 Útilokunarástæður bjóðanda

Bjóðandi sem hefur verið sakfelldur með endanlegum dómi fyrir afbrot sem upp eru talin í 1. mgr. 68. gr. laga um opinber innkaup skal útilokaður frá þátttöku í innkaupaferli þ. á m. þátttöku í skipulögðum glæpasamtökum, spillingu, sviksemi, hryðjuverk eða brot sem tengjast hryðjuverkastarfsemi, peningabætti eða fjármögnun hryðjuverka, barnaþrælkun eða annars konar mansali.

Skylda til að útiloka þátttakanda eða bjóðanda gildir einnig þegar einstaklingur, sem hefur verið sakfelldur með endanlegum dómi fyrir brot skv. 1. mgr., er í stjórn, framkvæmdarstjórn eða eftirlitsstjórn viðkomandi fyrirtækis eða hefur heimild til fyrirsvars, ákvörðunartöku eða yfirráða í því.

Þátttakandi eða bjóðandi skal útilokaður frá þátttöku í innkaupaferli hafi hann brotið gegn skyldum um greiðslu opinberra gjalda, lífeyrirssjóðsiðgjalda eða annarra lögákveðinna gjalda og því hefur verið endanlega slegið föstu með ákvörðun dómstóls eða stjórnvalds þar sem bjóðandi er skráður eða í aðildarríki innan Evrópska efnahagssvæðisins.

Ef einhver af eftirfarandi atriðum eiga við verður bjóðandi útilokaður frá þátttöku í innkaupaferli:

a. Bú fyrirtækis er undir gjaldþrotaskiptum eða félagi hefur verið slitið, það hefur fengið heimild til nauðasamninga, greiðslustöðvunar eða gert hefur verið hjá því árangurslaust fjárnám á sl. 6 mánuðum.

b. Óskað hefur verið gjaldprotaskipta eða slita á fyrirtæki, það hefur leitað heimildar til nauðasamninga, greiðslustöðvunar eða gert hefur verið hjá því árangurslaust fjárnám á sl. 6 mánuðum.

Verkkaupi áskilur sér rétt til að kanna viðskiptasögu stjórnenda og helstu eigenda. Leiði sú könnun í ljós að fyrirtæki þeirra hafi orðið gjaldþrota eða komist í sambærilega aðstöðu síðastliðin þrjú ár, verður bjóðandi útilokaður frá þátttöku í innkaupaferlinu, enda eigi í hlut sama rekstrareining, með sömu eða nær sömu eigendur (eða skyldmenni eða tengdafólk fyrri eigenda) í sömu eða nær sömu atvinnustarfsemi, á sama markaði en með aðra kennitölu.

Auk þess áskilur kaupandi sér rétt til að útiloka fyrirtæki frá þátttöku í innkaupaferli ef aðrar ástæður til útilokunar sem tilgreindar eru í 68. gr. lag um opinber innkaup eiga við um hann. Kaupandi áskilur sér rétt til að kalla hvenær sem er eftir frekari gögnum skv. 74. gr. fyrrnefndra laga.

1.10.2 Starfsréttindi

Sé um útboð á evrópska efnahagssvæðinu að ræða skal ganga úr skugga um fullnægjandi skráningu í heimaríki.

Ef bjóðandi er lögaðili/lögpersóna skal hann skráður í fyrirtækjaskrá. Sé fyrirtæki frá öðrum ríkjum Evrópska efnahagssvæðisins eða aðildarríkjum stofnsamnings Fríverslunarsamtaka Evrópu skal sýna fram á fullnægjandi skráningu í heimaríki með vottorði.

Bjóðandi sem nýtir starfsmannaleigu skal geta sýnt fram á að skráningin hafi verið tilkynnt til Vinnumálastofnunar og hafi starfsleyfi á Íslandi. Bjóðandi sem fyrirhugar að ráða útlending sem er ríkisborgari frá ríki utan Evrópska efnahagssvæðisins, EFTA-ríkis eða Færeyja skal sækja um og vera búinn að fá útgefið atvinnuleyfi áður en útlendingur hefur störf.

1.10.3 Fjárhagsstaða bjóðanda

Fjárhagsstaða bjóðanda skal vera það trygg að hann geti staðið við skuldbindingar sínar gagnvart kaupanda, sbr. 71. gr. laga um opinber innkaup. Fyrirtæki er heimilt eftir því sem við á og vegna tiltekins samnings að byggja á fjárhagslegri getu annarra aðila óháð lagalegum tengslum við þá.

Gera skal fjárhagskröfur í öllum útboðsverkum Vegagerðarinnar á eftirfarandi hátt:

1) Fyrir útboð þar sem áætlaður verktakakostnaður er undir viðmiði um lágmarksfjárhæð í töflu um hæfisflokkun.

Bjóðandi skal uppfylla eftirfarandi fjárhagskröfur og leggja fram með tilboði gögn þar að lútandi eða gera grein fyrir hæfi sínu skv. samevrópsku hæfisyfirlýsingunni – ESPD.

- Bjóðandi skal vera í skilum með opinber gjöld eða sýna fram á að hann standi við greiðsluáætlun eða greiðsluuppgjör við innheimtumenn, þegar hann skilar inn tilboði.
- Bjóðandi skal vera í skilum með lífeyrissjóðsiðgjöld starfsmanna sinna þegar hann skilar inn tilboði.

2) Fyrir útboð þar sem áætlaður verktakakostnaður er yfir viðmiði um lágmarksfjárhæða í töflu um hæfisflokkun.

Fyrir hæfisflokk A

Bjóðandi skal uppfylla eftirfarandi fjárhagskröfur og leggja fram með tilboði gögn þar að lútandi eða gera grein fyrir hæfi sínu skv. samevrópsku hæfisyfirlýsingunni - ESPD:

- Eigið fé bjóðanda skal vera jákvætt skv. ársreikningi. Framlagður ársreikningur skal vera í samræmi við lög um ársreikninga nr. 3/2006, reglugerðir og settar reikningsskilareglur eftir því sem við á. Ársreikningur skal vera án athugasemda um rekstrarhæfi.
- Leggi fleiri en einn aðili fram sameiginlegt tilboð bera þeir saman óskipt ábyrgð á að efna skuldbindingar samkvæmt tilboðinu. Allir bjóðendur skulu sýna fram á jákvætt eigið fé skv. ársreikningi.
- Bjóðandi skal vera í skilum með opinber gjöld eða sýna fram á að hann standi við greiðsluáætlun eða greiðsluuppgjör við innheimtumenn, þegar hann skilar inn tilboði.
- Bjóðandi skal vera í skilum með lífeyrissjóðsiðgjöld starfsmanna sinna þegar hann skilar inn tilboði.

Fyrir hæfisflokk B

Bjóðandi skal uppfylla eftirfarandi fjárhagskröfur og leggja fram með tilboði gögn þar að lútandi eða gera grein fyrir hæfi sínu skv. samevrópsku hæfisyfirlýsingunni – ESPD:

- Meðalársvelta fyrirtækis bjóðanda síðastliðin 3 ár hafi að lágmarki verið sem nemur **50%** af tilboði bjóðanda í viðkomandi verk án virðisaukaskatts.

Ef verktími er lengri en 12 mánuðir má lækka kröfu um meðalársveltu í hlutfalli við verktíma.

- Eigið fé bjóðanda skal vera jákvætt skv. ársreikningi. Framlagður ársreikningur skal vera í samræmi við lög um ársreikninga nr. 3/2006, reglugerðir og settar reikningsskilareglur eftir því sem við á. Ársreikningurinn skal vera án athugasemda um rekstrarhæfi.
- Leggi fleiri en einn aðili fram sameiginlegt tilboð bera þeir saman óskipt ábyrgð á að efna skuldbindingar samkvæmt tilboðinu. Allir bjóðendur skulu sýna fram á jákvætt eigið fé skv. ársreikningi. Heimilt er að leggja saman veltu hjá allt að þremur bjóðendum sem skila sameiginlegu tilboði til að tilboð uppfylli kröfu um lágmarksveltu.
- Bjóðandi skal vera í skilum með opinber gjöld eða sýna fram á að hann standi við greiðsluáætlun eða greiðsluuppgjör við innheimtumenn, þegar hann skilar inn tilboði.
- Bjóðandi skal vera í skilum með lífeyrissjóðsiðgjöld starfsmanna sinna þegar hann skilar inn tilboði.

Fyrir hæfisflokk C

Bjóðandi skal uppfylla eftirfarandi fjárhagskröfur og leggja fram með tilboði gögn þar að lútandi eða gera grein fyrir hæfi sínu skv. samevrópsku hæfisyfirlýsingunni – ESPD:

- Meðalársvelta fyrirtækis bjóðanda hafi að lágmarki verið sem nemur **80%** af tilboði bjóðanda án virðisaukaskatts í þetta verk síðastliðin 3 ár.

Ef verktími er lengri en 12 mánuðir má lækka kröfu um meðalársveltu í hlutfalli við verktíma.

- Eigið fé bjóðanda skal vera **(jákvætt ef tilboðsfjárhæð er undir 1.500 m.kr. eða jákvætt sem nemur a.m.k. 5% af tilboðsfjárhæð ef hún er yfir 1.500 m.kr.)** samkvæmt ársreikningi Framlagður ársreikningur skal vera í samræmi við lög um ársreikninga nr. 3/2006, reglugerðir og settar reikningsskilareglur eftir því sem við á. Ársreikningurinn skal vera án athugasemda um rekstrarhæfi.

Ef umfang samnings er yfir 1.500 m.kr. er gerð krafa um að eigið fé bjóðanda sé jákvætt sem nemur a.m.k. 5% af tilboðsfjárhæð.

- Leggi fleiri en einn aðili fram sameiginlegt tilboð bera þeir saman óskipt ábyrgð á að efna skuldbindingar samkvæmt tilboðinu. Allir bjóðendur skulu sýna fram á jákvætt eigið fé skv. ársreikningi. Heimilt er að leggja saman veltu hjá allt að þremur bjóðendum sem skila sameiginlegu tilboði til að tilboð uppfylli kröfu um lágmarksveltu.
- Bjóðandi skal vera í skilum með opinber gjöld eða sýna fram á að hann standi við greiðsluáætlun eða greiðsluuppgjör við innheimtumenn, þegar hann skilar inn tilboði.
- Bjóðandi skal vera í skilum með lífeyrissjóðsiðgjöld starfsmanna sinna þegar hann skilar inn tilboði.

Sýna skal fram á að kröfur séu uppfylltar með eftirfarandi hætti:

Bjóðendur skulu sýna fram á að fjárhagskröfur séu uppfylltar með því að leggja fram staðfestar upplýsingar um fjárhag og veltu fyrirtækisins sbr. eftirfarandi:

1. Ársreikninga fyrir árin **20xx** og **20xy**. Ársreikningur skal vera í samræmi við lög um ársreikninga nr.3/2006, reglugerðir og settar reikningsskilareglur eftir því sem við á.

Í útboðum þar sem tilboð eru opnuð eftir 1. apríl skal síðara árið vera árið fyrir útboðsár, en árið þar á undan þegar tilboð eru opnuð á tímabilinu janúar-mars.

Í útboðum sem opnuð eru á tímabilinu 1. apríl - 30. ágúst skal nota eftirfarandi viðbótartexta um skil á ársreikningum.

Liggi ársreikningur fyrir árið **20xy** ekki fyrir er bjóðanda heimilt að leggja fram drög að ársreikningi sem sýna fram á fjárhagsstöðu hans.

2. Skriflega yfirlýsingu frá innheimtuaðilum ríkis og viðkomandi sveitarfélags þess efnis að bjóðandi sé í skilum með opinber gjöld eða standi við greiðsluáætlun eða greiðsluuppgjör við innheimtumenn. Yfirlýsingin skal ekki vera eldri en 30 daga við lok tilboðsfrests.

3. Skriflega yfirlýsingu lífeyrissjóða starfsmanna bjóðanda um að bjóðandi sé í skilum með lífeyrissjóðsiðgjöld. Í yfirlýsingu komi fram hvenær síðast var greitt í lífeyrisjóði og fjöldi

starfsmanna sem greitt var fyrir. Yfirlýsingin skal ekki vera eldri en 30 daga við lok tilboðsfrests.

Farið verður með þessar upplýsingar sem trúnaðarmál. Með undirritun tilboðs veitir bjóðandi verkkaupa heimild til að sannreyna upplýsingar hjá innheimtumönnum opinberra gjalda og vörsluaðilum lífeyrissjóða.

1.10.4 Tæknilegt- og faglegt hæfi, reynslukröfur

Tæknileg og fagleg geta fyrirtækis skal vera það trygg að það geti staðið við skuldbindingar sínar gagnvart kaupanda. Fyrirtæki er heimilt eftir því sem við á og vegna tiltekins samnings að byggja á tæknilegri og faglegri getu annarra aðila óháð lagalegum tengslum við þá.

Gera skal reynslukröfur í öllum útboðsverkum Vegagerðarinnar á eftirfarandi hátt:

Fyrir hæfisflokk A

Bjóðandi skal uppfylla eftirfarandi reynslukröfur og leggja fram með tilboði gögn þar að lútandi eða gera grein fyrir hæfi sínu skv. samevrópsku hæfisyfirlýsingunni – ESPD:

- Bjóðandi skal uppfylla a.m.k. annað af eftirtöldum skilyrðum: Bjóðandi skal hafa unnið a.m.k. eitt verkefni svipaðs eðlis fyrir verkkaupa eða annan aðila á sl. 7 árum eða tilgreindur yfirstjórnandi (verkefnisstjóri/verkstjóri) stjórnað slíku verki.

Athugið að verkefni svipað eðlis þarf ekki að ná til nákvæmlega sömu verkþátta, heldur beri að líta til eðli verksins í heild.

Bjóðandi skal uppfylla eftirfarandi reynslukröfur og leggja fram gögn þar að lútandi fyrir undirritun samnings.

- Bjóðandi skal vinna samkvæmt skilgreindri öryggis- og heilbrigðisáætlun.

Fyrir hæfisflokk B

Bjóðandi skal uppfylla eftirfarandi reynslukröfur og leggja fram með tilboði gögn þar að lútandi eða gera grein fyrir hæfi sínu skv. samevrópsku hæfisyfirlýsingunni – ESPD:

- Bjóðandi skal á sl. 7 árum hafa lokið við a.m.k. eitt sambærilegt verk fyrir verkkaupa eða annan aðila. Með sambærilegu verki er átt við verkefni svipaðs eðlis og að upphæð verksamnings hafi að lágmarki verið xx% (velja skal hlutfall á bilinu 40-60% eftir eðli verks) af tilboði í þetta verk. Við þennan samanburð mun verkkaupi taka tillit til verðbreytinga miðað við byggingarvísitölu.
- Yfirstjórnandi (Verkefnisstjóri/verkstjóri) verks skal hafa á sl. 7 árum stjórnað a.m.k. einu verki svipaðs eðlis og þar sem upphæð verksamnings hefur verið a.m.k. xx% (velja skal hlutfall á bilinu 40-60% eftir eðli verks) af tilboði bjóðanda í þetta verk. Við þennan samanburð mun verkkaupi taka tillit til verðbreytinga miðað við byggingarvísitölu.

Framangreindar hlutfallstölur ráðast af eðli verka og ákvörðun verkkaupa hverju sinni en skulu þó hvorki vera lægri en 40% né hærri en 60%. Athugið að verkefni svipað eðlis þarf ekki að ná til nákvæmlega sömu verkþátta, heldur beri að líta til eðli verksins í heild.

Bjóðandi skal uppfylla eftirfarandi reynslukröfur og leggja fram gögn þar að lútandi fyrir undirritun samnings.

- Bjóðandi skal hafa á sínum vegum starfsmann með sérfræðipækkingu á þeim verkþáttum sem vinna skal og a.m.k. 2ja ára reynslu af sambærilegu verki. Með sambærilegu verki er átt við verkefni svipaðs eðlis.
- Bjóðandi skal vinna samkvæmt skilgreindri öryggis- og heilbrigðisáætlun

Fyrir hæfisflokk C

Bjóðandi skal uppfylla eftirfarandi reynslukröfur og leggja fram með tilboði gögn þar að lútandi eða gera grein fyrir hæfi sínu skv. samevrópsku hæfisyfirlýsingunni – ESPD:

- Bjóðandi skal á sl. 7 árum hafa lokið við a.m.k. eitt sambærilegt verk fyrir verkkaupa eða annan aðila. Með sambærilegu verki er átt við verkefni svipaðs eðlis og að upphæð verksamnings hafi að lágmarki verið **xx%** (velja skal hlutfall á bilinu 50-80% eftir eðli verks) af tilboði í þetta verk. Við þennan samanburð mun verkkaupi taka tillit til verðbreytinga miðað við byggingarvísitölu.
- Yfirstjórnandi verks skal hafa á sl. 7 árum stjórnað a.m.k. einu verki svipaðs eðlis og þar sem upphæð verksamnings hefur verið a.m.k. **xx%** (velja skal hlutfall á bilinu 50-80% eftir eðli verks) af tilboði bjóðanda í þetta verk. Við þennan samanburð skal taka tillit til verðbreytinga miðað við byggingarvísitölu.

Framangreindar hlutfallstölur ráðast af eðli verka og ákvörðun verkkaupa hverju sinni en skulu þó hvorki vera lægri en 50% né hærri en 80%. Athugið að verkefni svipað eðlis þarf ekki að ná til nákvæmlega sömu verkþátta, heldur beri að líta til eðli verksins í heild.

Bjóðandi skal uppfylla eftirfarandi reynslukröfur og leggja fram gögn þar að lútandi fyrir undirritun samnings.

- Bjóðandi skal hafa á sínum vegum starfsmann með sérfræðipækkingu á þeim verkþáttum sem vinna skal og a.m.k. 2ja ára reynslu af sambærilegu verki. Með sambærilegu verki er átt við verkefni svipaðs eðlis.
- Bjóðandi skal vinna samkvæmt skilgreindri öryggis- og heilbrigðisáætlun

1.10.5 Gæðakerfi

Í öllum verkum er ástæða til að fylgjast með gæðum og að kröfur séu uppfylltar. Í stórum og flóknum verkum er meiri ástæða en annars til að verktakar geri grein fyrir því hvernig þeir hyggjast tryggja gæði verkanna.

Gera skal kröfu um skilgreint gæðastjórnunarkerfi í öllum útboðsverkum Vegagerðarinnar á eftirfarandi hátt:

1) Fyrir útboð þar sem áætlaður verktakakostnaður er undir viðmiði um lágmarksfjárhæð í töflu um hæfisflokkun.

Gerð er krafa um að bjóðandi vinni samkvæmt framlögðu gæðastjórnunarkerfi verkkaupa og leggi fram með tilboði útfyllt eyðublað eða geri grein fyrir hæfi sínu skv. samevrópsku hæfisyfirlýsingunni – ESPD:

- Útfyllt eyðublað: Fylgiskjal (númer fylgiskjals)

Á verktíma

- skal verktaki leggja fram til samþykktar niðurstöður mælinga og prófana samkvæmt kröfum útboðsgagna ásamt fullgildum uppruna- og gæðavottorðum. Verktaki skal afhenda öll gögn inn á verkefnavef verksins.
- skal verktaki, eigi síðar en 10 dögum áður en vinna við tilgreindan verkþátt hefst, leggja fram sérstaka vinnulýsingu á framkvæmd verkþáttarins sem og áhættugreiningu vegna framkvæmdarinnar, til samþykktar hjá verkkaupa.

Verkkaupi mun gera úttekt á gæðastjórnunarkerfi verktaka.

2) Fyrir útboð þar sem áætlaður verktakakostnaður er yfir viðmiði um lágmarksfjárhæða í töflu um hæfisflokkun.

Fyrir hæfisflokk A

Gerð er krafa um að bjóðandi vinni samkvæmt skilgreindu gæðastjórnunarkerfi og leggi fram gögn þar að lútandi.

Gæðastjórnunarkerfið skal taka mið af ÍST EN ISO 9001 staðlinum.

Gæðastjórnunarkerfið skal hafa að markmiði að allar aðgerðir séu kerfisbundnar og auðraktar. Það skal innifela skipulagða skjalavistun og handbók sem er viðhaldið.

Bjóðandi skal með tilboði leggja fram að lágmarki eftirfarandi upplýsingar um það gæðastjórnunarkerfi sem hann ætlar að vinna með eða gera grein fyrir hæfi sínu skv. samevrópsku hæfisfirlýsingunni – ESPD:

- Starfssvið fyrirtækisins, stjórnskipulag þess og ábyrgðarskipting.
- Verklagsreglu um stýringu skjala og gagna (hvernig er tryggt að verið sé að nota rétta útgáfu gagna í verki)
- Verklagsregla um vistun og geymslu skjala
- Verklagsregla(ur) um meðferð frábrigða og umbætur

Verktaki með vottað gæðastjórnunarkerfi fyrir viðkomandi starfsemi getur skilað vottunarskírteini.

Fyrir verkbyrjun skal verktaki leggja fram stjórnskipulag verks og ábyrgðarskiptingu.

Á verktíma

- skal verktaki leggja fram til samþykktar niðurstöður mælinga og prófana samkvæmt kröfum útboðsgagna ásamt fullgildum uppruna- og gæðavottorðum. Verktaki skal afhenda öll gögn inn á verkefnavef verksins.
- skal verktaki, eigi síðar en 10 dögum áður en vinna við tilgreindan verkþátt hefst, leggja fram sérstaka vinnulýsingu á framkvæmd verkþáttarins sem og áhættugreiningu vegna framkvæmdarinnar, til samþykktar hjá verkkaupa.

Verkkaupi mun gera úttekt á gæðastjórnunarkerfi verktaka.

Fyrir hæfisflokka B og C

Gerð er krafa um að bjóðandi vinni samkvæmt skilgreindu gæðastjórnunarkerfi og skal hann eða stjórnendur verksins hafa unnið með gæðastjórnunarkerfi í að minnsta kosti einu verki og leggja fram gögn þar að lútandi.

Gæðastjórnunarkerfið skal taka mið af ÍST EN ISO 9001 Gæðastjórnunarkerfi - Kröfur

Gæðastjórnunarkerfið skal hafa að markmiði að allar aðgerðir séu kerfisbundnar og auðraktar. Það skal innifela skipulagða skjalavistun og handbók sem er viðhaldið.

Bjóðandi skal með tilboði leggja fram að lágmarki eftirfarandi upplýsingar um það gæðastjórnunarkerfi sem hann vinnur með ásamt upplýsingum um verk þar sem gæðastjórnunarkerfið hefur verið notað með eða gera grein fyrir hæfi sínu skv. samevrópsku hæfisyfirlýsingunni – ESPD:

- Hlutverk og starfssvið fyrirtækisins, stjórnskipulag þess og ábyrgðarskipting.
- Gæðastefna
- Verklagsreglu um stýringu skjala og gagna (hvernig er tryggt að notuð sé rétt útgáfa gagna)
- Verklagsregla um vistun og geymslu skjala
- Verklagsregla(ur)um meðferð frábrigða og umbætur

Verktaki með vottað gæðastjórnunarkerfi fyrir viðkomandi starfsemi getur skilað vottunarskírteini.

Fyrir verkbyrjun skal verktaki leggja fram stjórnskipulag verks og ábyrgðarskiptingu.

Á verktíma

- skal verktaki leggja fram til samþykktar niðurstöður mælinga og prófana samkvæmt kröfum útboðsgagna ásamt fullgildum uppruna- og gæðavottorðum. Verktaki skal afhenda öll gögn inn á verkefnavef verksins.
- skal verktaki, eigi síðar en 10 dögum áður en vinna við tilgreindan verkþátt hefst, leggja fram sérstaka vinnulýsingu á framkvæmd verkþáttarins sem og áhættugreiningu vegna framkvæmdarinnar, til samþykktar hjá verkkaupa.

Verkkaup mun gera úttekt á gæðastjórnunarkerfi verktaka.

1.11 Opnun tilboða

Ekki verður haldinn opnunarfundur er tilboð verða opnuð í rafrænu útboðskerfi verkkaupa.

Eftir að tilboð eru opnuð er bjóðendum send tilkynning um niðurstöður opnunar og einnig eru upplýsingar birtar á vef Vegagerðarinnar.

Upplýsingar sem koma fram í tilkynningu eru að lágmarki eftirfarandi eftir því sem við á sbr. 65. gr. laga um opinber innkaup:

Nafn bjóðanda

Heildartilboðsupphæð

Ef heimilt er að leggja fram frávíkstilboð skal taka fram hvort tilboð sé þannig sett fram. Ekki er heimilt að gera frávíkstilboð nema það sé sérstaklega tekið fram í útboðslýsingu.

1.12 Frestur til að taka tilboði

Bjóðandi er bundinn af tilboði sínu í (tilgreina vikufjölda) vikur frá því að tilboð voru opnuð.

Þegar kaupanda er ekki unnt að taka afstöðu til tilboða innan gildistíma þeirra er heimilt að óska eftir því að bjóðendur framlengi tilboð sín í skamman tíma, sbr. 4. mgr. 86. gr. laga um opinber innkaup.

1.13 Valforsendur

Algengast er að verkaupi velji fjárhagslega hagkvæmasta tilboð á grundvelli lægsta verðs og skal þá nota eftirfarandi texta:

Verkkaupi mun velja fjárhagslega hagkvæmasta tilboð á grundvelli lægsta verðs að uppfylltum þeim skilyrðum og kröfum sem koma fram í útboðslýsingu. Verkkaupi áskilur sér þó rétt til að hafna tilboðum sem eru yfir kostnaðaráætlun verkkaupa.

Ef um er að ræða val á tilboði á öðrum forsendum þarf að gera sérstaklega grein fyrir þeim með hliðsjón af 79. gr. laga um opinber innkaup (120/2016).

1.14 Tilkynning um val tilboðs og biðtími

Reglur um biðtíma koma fram í 86. gr. laga um opinber innkaup og er óheimilt að ganga frá samningi við valinn bjóðanda á meðan biðtímanum stendur. Reglunum er ætlað að koma í veg fyrir að bindandi samningur komist á strax og veita öðrum bjóðendum svigrúm til að gæta réttar síns, t.d. með kæru til kærunefndar útboðsmála. Upphaf biðtíma er talið frá deginum eftir að tilkynning um val á tilboði er send og er mismunandi eftir því hvort um er að ræða EES-útboð (10 dagar) eða útboð innanlands (5 dagar). Eins og almennt gengur og gerist með fresti þá eru lögboðnir frídagar og laugardagar og sunnudagar taldir með ef þeir lenda innan frestsins. Ef fresturinn rennur hins vegar út á almennum frídegi er miðað við að hann framlengist út næsta virka dag.

Dæmi um biðtíma:

Tilkynning er send á bjóðendur um val á tilboði á fimmtudegi í innanlands útboði (5 daga biðtími). Fyrsti dagur frestsins er því föstudagur og rennur fresturinn út á miðnætti þriðjudags (laugardagur og sunnudagur lenda innan frestsins og eru taldir með). Heimilt væri að ganga frá bindandi samningi á miðvikudegi.

Öllum bjóðendum í útboðinu verður send tilkynning um val á tilboði þegar slík ákvörðun liggur fyrir. Samkvæmt 86. gr. laga um opinber innkaup er óheimilt að gera samning í kjölfar ákvörðunar um val tilboðs fyrr en að liðnum biðtíma samningsgerðar. Biðtíminn er (fjöldi daga) dagar og hefst biðtíminn deginum eftir að tilkynning um val tilboðs hefur verið send bjóðendum. Að loknum biðtíma verður tilboð endanlega samþykkt með skriflegum hætti og er þá kominn á bindandi samningur á grundvelli útboðsgagna og tilboðs bjóðanda.

1.15 Kæruleiðir

Samkvæmt lögum um opinber innkaup fer kærunefnd útboðsmála með úrskurðarvald í ágreiningsmálum er varða opinber innkaup og reglum settum samkvæmt þeim. Telji bjóðendur að ákvarðanir verkkaupa eða annað í útboðinu stangist á við lögina eða fyrirmæli útboðsgagna geta þeir beint kæru til nefndarinnar. Í 2. mgr. 106. gr. laganna koma fram

fyrirmæli um hvernig kæra skuli úr garði gerð en finna má nánari upplýsingar að þessu leyti í starfsreglum kærunefnar útboðsmála. Kærugjald er 150.000 krónur.

<https://www.stjornarradid.is/library/07-urskurdir/starfsr-kaerunefn-utbodsmala-22.pdf>

Verkkaupi vekur athygli á kærufrestum 1. mgr. 106. gr. laga um opinber innkaup. Þar kemur fram að beina skuli kæru til nefndarinnar innan 20 daga frá því að kærandi vissi eða mátti vita um þá ákvörðun, athöfn eða athafnaleysi sem hann telur brjóta gegn réttindum sínum. Kröfu um óvirkni samnings er þó heimilt að bera undir nefndina innan 30 daga frá framangreindu tímamarki en slík krafa verður ekki höfð uppi þegar meira en 6 mánuðir eru liðnir frá gerð samnings. Við nánari ákvörðun frestsins gilda eftirfarandi reglur:

1. Þegar kærð er ákvörðun um val tilboðs eða aðrar ákvarðanir skv. 1. og 2. mgr. 85. gr. laga um opinber innkaup skal miða upphaf frests við birtingu þeirra tilkynninga sem þar greinir, enda hafi þær að geyma tilskildar upplýsingar.

2. Þegar höfð er uppi krafa um óvirkni samnings sem gerður hefur verið án undanfarandi útboðsauglýsingar skal miða upphaf frests við eftirfarandi birtingu tilkynningar um gerð samningsins í Stjórnartíðindum Evrópusambandsins, enda komi þar fram rökstuðningur ákvörðunar kaupanda um að auglýsa ekki innkaup.

1.16 Trúnaður

Verkkaupa er samkvæmt 1. mgr. 17. gr. laga um opinber innkaup óheimilt að láta af hendi viðkvæmar upplýsingar sem fyrirtæki hefur lagt fram sem trúnaðarupplýsingar. Þar undir geta fallið upplýsingar um rekstur, sértækar tæknilausir, einingaverð o.fl. Bjóðendur eru beðnir um að merkja sérstaklega þær upplýsingar/gögn sem þeir afhenda og telja að skuli fara með sem trúnaðarupplýsingar.

Vakin er athygli á því að verkkaupi ber sem opinber aðili skyldur til að veita upplýsingar samkvæmt upplýsingarlögum nr. 140/2012 og kann verkkaupa á grundvelli laganna að vera skylt að afhenda upplýsingar óháð trúnaðarmerkingu bjóðanda. Þá segir í 3. mgr. 17. gr. laga um opinber innkaup að trúnaðarskylda kaupanda eigi ekki við ef önnur ákvæði laganna mæla fyrir um skyldu til afhendingar upplýsinga. Sem dæmi um skyldur af þessu tagi er skylda til að veita kærunefnd útboðsmála upplýsingar og skylda til að upplýsa þátttakendur og bjóðendur um tiltekin atriði.

1.17 Reglur um persónuvernd

Verkkaupi fylgir lögum nr. 90/2018 um persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga varðandi öll gögn frá bjóðendum sem kunna að innihalda persónuupplýsingar. Vakin er athygli bjóðenda að á heimasíðu verkkaupa má nálgast persónuverndaryfirlýsingu stofnunarinnar.

<https://www.vegagerdin.is/vegagerdin/gagnasafn/stefnur/personuverndaryfirlýsing>

1.18 Verksamningur

Fyrir undirritun samnings þarf að ganga frá ýmsum formsatriðum varðandi verkið.

Fyrir undirritun samnings skal verktaki leggja fram verktryggingu vegna verksins, ábyrgðartryggingu verktaka, verkáætlun og áætlun um greiðsluflæði til samþykktar. Verkáætlun skal innihalda tímasetningar og samhengi verkþátta og skal áætlun um greiðsluflæði taka mið af henni. Einnig skal hann leggja fram skrá yfir vélar og tæki sem hann hyggst nota til verksins og lista yfir helstu verkstjórnendur. Hann skal einnig leggja fram upplýsingar um hvaða hluta samnings hann hyggst láta undirverktaka framkvæma og staðfestingu undirverktaka á þátttöku þeirra í verkinu.

Sé verktaki þegar í öðrum framkvæmdum á vegum Vegagerðarinnar, skal hann gera grein fyrir þeim framkvæmdum í verkáætlun sinni og útskýra hvernig hann hyggst standast tímaáætlun þessarar framkvæmdar og samþykktar tímaáætlanir í öðrum framkvæmdum. Útlista skal hvernig hann hyggst nota vélar og tæki í báðum/öllum framkvæmdum, hvernig mannafla verður skipt/dreift á milli framkvæmda og annað sem sýnir fram á að tímaáætlun framkvæmdarinnar standist kröfur Vegagerðarinnar.

1.19 Verktrygging

Til tryggingar því að verktaki efni skyldur sínar samkvæmt samningi skal hann leggja fram verktryggingu, á því formi sem verkkaupi samþykkir, sem nemur 10% af amningsupphæð.

Verktaki skal leggja fram verktrygginguna fyrir undirritun samnings. Geti verktaki ekki lagt fram ofangreind gögn á samningsfundi sem boðað hefur verið til með 3ja daga fyrirvara telst hann ekki hafa staðið við tilboð sitt og er verkkaupa þá heimilt að afturkalla samþykki tilboðs og semja við annan bjóðanda.

Ef heimilt er að framlengja verksamning skal nota eftirfarandi viðbótartexta.

Ef verksamningur er framlengdur skal verktaki gefa út nýja verktryggingu, á því formi sem verkkaupi samþykkir, sem nemur 10% af samningsupphæð með verðbótum.

1.20 Ábyrgðartryggingar verktaka

Verktaki ber alla ábyrgð á framkvæmd verksins og jafnframt vinnu undirverktaka sinna, ef einhverjir verða.

Verktaki skal hafa ábyrgðartryggingu sem bætir þann skaða sem hann kann að valda við framkvæmdina, jafnt verkkaupa sem þriðja aðila.

Verktaki skal sanna fyrir verkkaupa að hann hafi þá ábyrgðartryggingu sem krafist er.

Ef verkkaupi leggur til búnað við framkvæmd verksins gildir eftirfarandi staðaltexti:

Verktaki tryggir þann búnað sem verkkaupi leggur til. Tryggingin skal bæta tjón vegna skemmda á búnaðinum og skulu bætur greiddar beint til verkkaupa. Tryggingin skal vera í gildi á þjónustutíma samningsins.

Vátryggingarupphæðin skal vera nægjanleg til að bæta það tjón sem verkkaupi kann að verða fyrir. Verktaki ábyrgist sjálfsáhættu samkvæmt vátryggingarskilmálum svo og allar kröfur af hálfu tryggingarfélags vegna brota á vátryggingarskilmálum.

1.21 Skyldur verktaka

Verktaki skal við framkvæmd verksins fara í einu og öllu að íslenskum lögum og reglugerðum.

Verktaki skal tilnefna einn aðila sem stjórnanda verksins. Skal hann hafa fullt umboð til að koma fram fyrir hönd þeirra sem að tilboðinu standa og er fullnægjandi að verkkaupi sendi honum einum tilkynningar er varða framkvæmd verksins. Í slíkum tilvikum skal af hálfu verktaka gerður einn sameiginlegur reikningur.

1.22 Undirverktaka

Verktaki skal upplýsa kaupanda í tilboði hvaða undirverktaka hann hyggst nota og leita samþykkis kaupanda áður en undirverktaki hefur störf. Verktaki ber fulla ábyrgð á því að undirverktaki skili verkefni í samræmi við útboðsskilmála. Verði breytingar á vali á undirverktaka á samningstíma gildir það sama.

Ef útilokunarástæður skv. 68. gr. laga um opinber innkaup eiga við um undirverktaka er seljanda skylt að útvega nýjan undirverktaka í hans stað.

Undirverktaka skal í öllum tilvikum byggjast á skriflegum samningi og skal bjóðandi skila yfirlýsingu/staðfestingu viðkomandi undirverktaka þar um, komi tilboðið til álita.

1.23 Öryggis- og heilbrigðisráðstafanir

Í útboðsverkum Vegagerðarinnar skal gera öryggis- og heilbrigðisráðstafanir í samræmi við gildandi lög og reglugerðir.

Í útboðsverkum þar sem um er að ræða einn verktaka á vinnustað með 1 - 9 starfsmenn skal að lágmarki setja fram kröfur um að verktaki leggi fram öryggisáætlun og viðbragðsáætlun vegna slysa og óhappa á verkstað. Ef um vinnubúðir er að ræða í verkinu skal leggja fram viðbragðsáætlun vegna bruna. Áætlanir skal leggja fram fyrir undirritun samnings.

Þetta á við í einföldum verkum með litla áhættu í hæfisflokki A og einnig í verðkönnunarverkum sem eru verk undir útboðsviðmiðum.

Ef um er að ræða verk með einum verktaka og 1 – 9 starfsmönnum en með aukna hættu á slysum samkvæmt viðauka II 547/1996 eða verk í hæfisflokki B og C þarf að taka afstöðu til þess hvort gera eigi auknar kröfur til öryggismála í verkinu og þá þannig að verktaki leggi fram öryggis- og heilbrigðisáætlun og geri kerfisbundna áhættugreiningu.

Ef tveir verktakar eða fleiri eru að störfum á verkstað eða starfsmenn fleiri en tíu skal gera kröfu um að verktaki leggi fram, auk öryggisáætlunar og viðbragðsáætlunar, öryggis- og heilbrigðisáætlun fyrir viðkomandi verk. Þetta getur átt við verk í öllum hæfisflokkum, A, B og C.

Ef um er að ræða samskonar verk, en aukna hættu á óhöppum eða slysum samkvæmt viðauka II 547/1996 skal ákveða hvort gera eigi þá kröfu til verktaka að hann geri kerfisbundna áhættugreiningu fyrir verkið.

Þá skal verktaki einnig skipa samræmingaraðila öryggismála. Samræmingaraðila er ætlað að framfylgja öryggis- og heilbrigðisáætlun fyrir verkið og sjá um skráningu á öllum þáttum er varða öryggismál í verkinu, jafnt hjá aðalverktaka sem og undirverktökum. Þar skal m.a. skrá atvik sem hefðu getað valdið slysi. Samræmingaraðili annast samskipti við Vinnueftirlitið og ber ábyrgð á því að tilkynnt sé um öll vinnuslys í verkinu.

Yfirlit yfir kröfur til öryggis- og heilbrigðisráðstafana í útboðsverkum

Skilgreining á verkum m.t.t. krafna um öryggis- og heilbrigðisráðstafanir	Öryggisáætlun (merkingar-áætlun innif.)	Viðbragðs-áætlun vegna slysa og óhappa og bruna ef við á	Öryggis- og heilbrigðis-áætlun	Kerfisbundin áhættugreining verktaka
Verk með einn verktaka 1 – 9 starfsmenn. Hæfisflokkur A, lítil áhætta, verk undir viðmiðum um útboð.	x	x		
Verk með einn verktaka 1 – 9 starfsmenn. Vinna hættuleg sbr. 547/1996 viðauka II eða verk í hæfisflokki B eða C.	x	x	x	(x)
Verk með tvo eða fleiri verktaka, tíu starfsmenn eða fleiri samtímis. Allir hæfisflokkar.	x	x	x	
Verk með tvo eða fleiri verktaka, tíu starfsmenn eða fleiri samtímis. Vinna hættuleg sbr. 547/1996 viðauka II Allir hæfisflokkar.	x	x	x	x

Aðbúnaður verktaka skal allur vera í samræmi við lög, reglugerðir, leiðbeiningar Vinnueftirlitsins og ákvæði í samningum við verkalýðsfélög þar að lútandi sem í gildi eru á Íslandi.

Öryggisáætlun, viðbragðsáætlanir, öryggis- og heilbrigðisáætlun og kerfisbundin áhættugreining verktaka er háð samþykki umsjónarmanns verkkaupa.

Í verkum þar sem áætlað er að einn verktaki verði að störfum með 1 – 9 starfsmenn í verki sem fellur ekki undir viðauka II í reglum nr. 547/1996 og er í hæfisflokki A eða er undir útboðsviðmiðum:

Verktaki skal leggja fram, fyrir undirritun samnings, öryggisáætlun og viðbragðsáætlun vegna slysa og óhappa og viðbragðsáætlun vegna bruna (ef við á).

Í verkum þar sem áætlað er að einn verktaki verði að störfum með 1 – 9 starfsmenn í verki sem fellur undir viðauka II í reglum nr. 547/1996 eða er í hæfisflokki B eða C:

Verktaki skal leggja fram, fyrir undirritun samnings, öryggisáætlun, viðbragðsáætlun vegna slysa og óhappa, viðbragðsáætlun vegna bruna (ef við á) ásamt öryggis- og heilbrigðisáætlun. Hann skal einnig leggja fram kerfisbundna áhættugreiningu svo skipuleggja megi vinnu þannig að áhættu sé mætt með mótvægisaðgerðum (ef við á).

Í verkum þar sem áætlað er að tveir eða fleiri verktakar verði að störfum með 10 starfsmenn eða fleiri, í verki sem fellur ekki undir viðauka II í reglum nr. 547/1996. Getur átt við alla hæfisflokka:

Verktaki skal leggja fram, við undirritun samnings, öryggisáætlun, viðbragðsáætlun vegna slysa og óhappa, viðbragðsáætlun vegna bruna (ef við á) ásamt öryggis- og heilbrigðisáætlun.

Í verkum þar sem áætlað er að tveir eða fleiri verktakar verði að störfum með 10 starfsmenn eða fleiri, í verki sem fellur undir viðauka II í reglum nr. 547/1996. Getur átt við alla hæfisflokka:

Verktaki skal leggja fram, við undirritun samnings, öryggisáætlun, viðbragðsáætlun vegna slysa og óhappa, viðbragðsáætlun vegna bruna (ef við á) ásamt öryggis- og heilbrigðisáætlun. Hann skal einnig leggja fram kerfisbundna áhættugreiningu svo skipuleggja megi vinnu þannig að áhættu sé mætt með mótvægisaðgerðum.

Bent er á ritið Öryggishandbók vegna framkvæmda á vegum Vegagerðarinnar sem er ætluð verktökum og starfsmönnum verkkaupa. Handbókinni er ætlað að skýra þær kröfur sem gerðar eru um áætlanir, skráningu og aðgerðir vegna öryggis- og heilbrigðismála í verkum. Öryggishandbókin er vistuð á ytri vef Vegagerðarinnar undir slóðinni:

<https://www.vegagerdin.is/vegagerdin/gagnasafn/leidbeiningar-og-reglur/31693-2>

1.24 Vinnuvernd

Verktaki skal tryggja og bera ábyrgð á að allir starfsmenn, hvort sem um ræðir starfsmenn verktaka, undirverktaka eða starfsmannaleiga, fái laun, starfskjör, sjúkra- og slysatryggingar og önnur réttindi, í samræmi við samninginn, gildandi kjarasamninga og lög hverju sinni. Ofangreint skal eiga við óháð lengd starfstíma starfsmanns.

Verktaki ber ábyrgð á og skal hafa í gildi og viðhalda tryggingum fyrir tjóni vegna slysa, veikinda, sjúkdóma, sjúkrakostnaðar eða dauða sem starfsmenn verktaka verða fyrir og rekja má til framkvæmda verksins. Verktaki ber ábyrgð á að undirverktakar og starfsmannaleigur og starfsmenn þeirra hafi samskonar tryggingar. Um lágmarks ábyrgðarfjárhæðir trygginga og aðra skilmála skal miða við ákvæði um skyldutryggingar í kjarasamningum hverju sinni. Verktaki skal halda verkkaupa skaðlausum af kröfum starfsmanna, verktaka, undirverktaka og starfsmannaleiga sem rekja má til slíkra tilvika. Slík trygging skal vera í gildi allan verktímann og er verktaka skylt að afhenda afrit af tryggingarskírteini sem sýna að slík trygging sé fyrir hendi.

Hvenær sem er á samningstíma skal verktaki geta sýnt verkkaupa fram á að öll réttindi og skyldur skv. ofangreindu séu uppfyllt. Verktaki skal framvísa gögnum sem sýna verkkaupa fram á að ofangreind réttindi og skyldur séu uppfyllt innan 5 virkra daga frá þeim degi sem þess er óskað.

Séu gögn ekki afhent innan þess tíma eða verktaki getur ekki sýnt fram á að ofangreind réttindi eða skyldur séu uppfylltar að mati verkkaupa, er verkkaupa heimilt að innheimta dagsektir úr hendi verktaka að fjárhæð allt að kr. 50.000 með VSK á dag, fyrir hvern starfsmann þar sem réttindi eru ekki uppfyllt, eða fyrir hvern dag sem gögn eru ekki afhent innan tilgreinds tímafrests. Dagsektir skulu greiddast þar til bætt hefur verið úr. Nái heildarfjárhæð dagsekta 10% af samningsfjárhæð er verkkaupa heimilt að rifta samningi.

Verkkaupa er heimilt vegna dagsekta eða vangoldinna launa að halda eftir greiðslum eða ganga á verktryggingu og áskilur sér rétt til að ráðstafa greiðslum til polanda/starfsmanns í samráði við viðkomandi stéttarfélag eftir því sem við á.

Verktaki skal afhenda eftirliti verkkaupa skriflega staðfestingu á að hann hafi sinnt upplýsingaskyldu sinni til Vinnumálastofnunar í samræmi við lög nr. 45/2007 um réttindi og skyldur erlendra fyrirtækja sem senda starfsmenn tímabundið til Íslands og starfskjör starfsmanna þeirra og lög um starfsmannaleigur nr. 139/2005, sbr. 22. gr. laga nr. 45/2007.

1.25 Umhverfismál og viðbrögð við mengunaróhöppum

Samkvæmt lögum um brunavarnir er mengunaróhapp skilgreint þannig: „Þegar eiturefni eða önnur efni berast eða kunna að berast í umhverfið og tafarlaus upphreinsun eða önnur tafarlaus úrræði eru nauðsynleg vegna hættu á tjóni á heilsu fólks, umhverfi og eignum“. Samkvæmt lögum er verktaki skyldugur til þess að tilkynna eldsvoða og mengunaróhöpp til viðkomandi slökkviliðs. Ef umfang eða eðli mengunar er slíkt að ætla megi að almenningi stafi hættu af skal nota neyðarskipulag almannavarna. Fara skal þannig með eld, eldfim efni og önnur hættuleg efni að sem allra minnst hætta sé að því að eldsvoði eða tjón af völdum mengunar geti af því hlotist.

Samkvæmt lögum um stjórn vatnamála skal verktaki haga framkvæmdum á grunnvatnssvæðum þannig að tryggt sé að ástand þeirra versni ekki.

Samkvæmt lögum um meðhöndlun úrgangs ber verktaka að flokka úrgang í samræmi við kröfur viðkomandi sveitarfélags og gæta þess að eiga aðeins viðskipti við móttöku- og söfnunarstöðvar sem hafa gilt starfsleyfi. Námuúrgangsstaðir verktaka skulu hafa gilt starfsleyfi sem Umhverfisstofnun veitir. Verktaki skal halda skrár um magn og gerð spilliefna og tilgreina ráðstöfun þeirra.

Samkvæmt lögum um vernd, friðun og veiðar á villtum fuglum og villtum spendýrum skal verktaki ávallt gæta fyllstu varkárni og nærgætni gagnvart villtum dýrum og lífsvæðum þeirra og forðast óþarfa truflun.

Samkvæmt lögum um landgræðslu er sá, sem landspjöllum veldur með mannvirkjagerð eða á annan hátt, skyldur að bæta þau.

Viðbúnaður verktaka skal allur vera í samræmi við lög og reglugerðir. Verktaki skal hafa viðbragðsáætlun sem er ætlað að fyrirbyggja mengunaróhöpp og/eða að draga úr

óæskilegum áhrifum af völdum slíkra óhappa við framkvæmdir. Í henni skal koma fram eftir því sem við á:

- Neyðarsímanúmer
- Áætlun um samskipti vegna óhappa eða neyðartilvika
- Áætlun um viðbrögð við óhöppum.

Óhöpp sem gætu valdið mengunarslysi eru m.a.:

- Olíu- eða efnaleki úr tækjum, brúsum og olíutönkum
- Bruni á asfalti, bikpeytu eða þunnbiki
- Bruni á viðloðunarefni
- Leki á asfalti, bikpeytu, þunnbiki, viðloðunarefni eða lífolíu/lýsi
- Mikill efnaleki við flutninga á vegum
- Óhöpp á vatnsverndarsvæðum
- Eldsvoði
- Skemmdarverk

Verktaki skal halda utan um notkun eldsneytis, magn jarðefna og annarra byggingarefna, s.s. steinsteypu og stáls, eftir verkþáttum eins og við verður komið og skila á reglulegum verkfundum. Magntölur þessar eru ekki fyrirhugaðar til notkunar við fjárhagslegt uppgjör en eru fyrir verkkaupa til að halda utan um kolefnisspor verkefnisins.

1.26 Skilyrði

Ef nauðsynlegt er að fram komi einhver skilyrði vegna ytri aðstæðna er rétt að bæta við liðum í yfirliti til að skilgreina þau. Slík skilyrði geta t.d. verið vegna mats á umhverfisáhrifum, náttúruhamförum, framkvæmda í þjóðgörðum og á grunnvatnssvæðum.

1.26.1 Almennt

Hér komi fram upplýsingar um mat á umhverfisáhrifum framkvæmdar og afgreiðslu þess, ef um slíkt er að ræða, og þeim skilyrðum sem sett hafa verið vegna matsins. Ef framkvæmdin er ekki háð mati á umhverfisáhrifum er rétt að taka það fram.

1.26.2 Vinnubúðir

Ef samið hefur verið um ákveðinn stað eða staði fyrir vinnubúðir þarf að láta það koma fram. Að öðrum kosti kemur eftirfarandi texti.

Verktaki skal afla tilskilinna leyfa til uppsetningar vinnubúða og skal það gert í samráði við umsjónarmann verkkaupa, Heilbrigðiseftirlit, viðeigandi sveitarstjórnir og eftirlitsráðgjafa Umhverfisstofnunar.

1.26.3 Skipulag og leyfi

Almennt á ekki að bjóða verk út fyrir en samningum við landeigendur hefur verið lokið eða land tekið eignarnámi og framkvæmdaleyfi hefur verið gefið út. Þegar framkvæmdaleyfi liggur fyrir er rétt að greina frá því á eftirfarandi hátt.

Framkvæmdin er framkvæmdaleyfisskyld samkvæmt 13. gr. Skipulagslaga nr. 123/2010 og hefur verkkaupi fengið framkvæmdaleyfi hjá (heiti sveitarfélags).

Sé um að ræða frávík frá því þarf að geta þess í útboðsgögnum.

Dæmi vegna óútgefins framkvæmdaleyfis:

Framkvæmdin er framkvæmdaleyfisskyld samkvæmt 13. gr. Skipulagslaga nr. 123/2010 og hefur verkkaupi sótt um framkvæmdaleyfi til (heiti sveitarfélags). Gert er ráð fyrir að leyfið verði gefið út þegar aðalskipulag hefur verið samþykkt.

Dæmi vegna ólokinna samninga við landeigendur:

Vakin er athygli verktaka á því að samningum er ekki lokið við alla hlutaðeigandi landeigendur. Bjóðendur skulu því gera ráð fyrir að geta ekki hafið framkvæmdir á milli stöðva (stöðvabil) fyrir en (dagsetning).

Greina þarf frá því hvort á framkvæmdasvæðinu eru einhverjar menningarminjar og meðhöndlun þeirra mála.

Rask á menningarminjum er háð leyfi Minjastofnunar Íslands. Ef verktaki verður var ummerkja, sem bent gætu til fornminja skal hann stöðva framkvæmdir á viðkomandi svæði og tilkynna það eftirliti.

Dæmi:

Rústir hafa komið í ljós nálægt vegsvæði í stöð (stöðvanúmer) og mun verkkaupi láta grafa í þær áður en framkvæmdir hefjast.

Einnig þarf að taka fram meðhöndlun leyfa vegna framkvæmda við ár og vötn.

Framkvæmdir í eða við veiðivatn eru háðar leyfi Fiskistofu og mun verkkaupi afla þeirra leyfa.

Framkvæmdir sem tengjast vatni eða vatnafari eru tilkynningaskyldar til Orkustofnunar eða háðar leyfi stofnunarinnar og mun verkkaupi sjá um þá tilkynningarskyldu og afla leyfa ef þörf krefur.

Verktakar þurfa að sækja um starfsleyfi til heilbrigðiseftirlits viðkomandi svæðis vegna starfsemi sem hefur í för með sér mengun.

Verktaki þarf að sækja um starfsleyfi til heilbrigðiseftirlits viðkomandi svæðis samkvæmt reglugerð nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirliti.

1.26.4 Lög og reglugerðir

Verktaki skal við framkvæmd verksins fara í einu og öllu að íslenskum lögum og reglugerðum og uppfylla þær kröfur sem opinber yfirvöld setja honum eða starfsemi hans.

Verktaki skal afhenda eftirliti verkkaupa skriflega staðfestingu á að hann hafi sinnt upplýsingaskyldu sinni til Vinnumálastofnunar í samræmi við lög nr. 45/2007 um útsenda

starfsmenn og skyldur erlendra þjónustuveitenda, og lög um starfsmannaleigur nr. 139/2005.

1.27 Vanefndir og riftun

Verktaka ber að haga framkvæmdum þannig að verkinu eða einstökum hlutum þess verði lokið innan þeirra tímamarka sem sett eru í útboðslýsingu. Í útboðslýsingu þarf jafnframt að tilgreina tafabætur (dagsektir) ef dráttur verður á verki eða einstökum hlutum þess og féviti sem á við ef í ljós kemur að merkingum vinnusvæða er ábótavant. Sérstaka heimild þarf til að greiða flýtifé. Ef slíkt á við skal fjalla um flýtifé og eftir hvaða reglum slíkt er reiknað.

1.27.1 Tafabætur (dagsektir)

Ef verktaki lýkur ekki verkinu, eða skilgreindum hlutum þess, fyrir lok skilafrests, skal hann greiða verkkaupa svonefndar tafabætur (dagsektir) samkvæmt samningi. Mælt er með því að nota fastar upphæðir í tafabætur (dagsektir) fyrir hvern almanaksdag sem verk dregst fram yfir tilgreindan skiladag. Ef notað er hlutfall af samningsupphæð mál almennt nota 0,02% og allt að 0,03% fyrir minni verk.

Þegar settur er tímafrestur á áfanga í verki sem eru mikilvægir gagnvart umferð eða vegna annarra aðstæðna skal almennt beita dagsektum vegna seinkunar á þeim áföngum. Eðlilegt er að slíkar dagsektir séu tilgreindar í föstum upphæðum fyrir hvern almanaksdag sem slíkum áföngum seinkar.

Ef verktaki lýkur ekki verkinu, eða tilteknum hluta eða áfanga þess, fyrir lok skilafrests, skal hann greiða verkkaupa dagsektir samkvæmt samningi. Þær skulu nema [tilgreina fasta fjárhæð eða ákveðinn hundraðshluta af samningsupphæð], fyrir hvern almanaksdag sem það dregst að verkinu, eða tilteknum hluta eða áfanga þess, sé lokið að fullu eftir að samningsbundinn skilafrestur er útrunninn. Dragist verk yfir vetur er umsjónarmanni verkkaupa heimilt að ákveða að hætta skuli verkframkvæmdum og setja verkið á bið. Í því tilviki skal reikna dagsektir frá samningsbundnum verklokadegi til þess dags, þegar hætta verður verki að mati umsjónarmanns verkkaupa, þó aldrei skemur en í einn mánuð, og síðan frá þeim degi er tvær vikur eru liðnar frá því að verktaki fékk fyrirmæli um hefja verkið að nýju. Ef verk er sett á bið þá skal verktaki hefja verk að nýju eftir fyrirmælum umsjónarmanns verkkaupa og án ástæðulausra tafa. Við útreikning á lengingu verktíma vegna magnaukningar skal miða við, að lenging sé í réttu hlutfalli við eðlilegan verktíma og að magnaukning hafi áhrif á gang verksins en ekki allan þann tíma sem verktaki hefur til að ljúka verkinu.

Þegar ekki hefur verið samið sérstaklega um áfangaskil en hluti verks er tekinn út sérstaklega og tekinn í notkun áður en heildarverki er lokið, skal endurskoða ákvæði um tafabætur fyrir þann hluta verks sem eftir er. Það má m.a. gera með því að tilgreina dagsektir sem fasta upphæð á dag eða sem hundraðshluta af hluta samningsfjárhæðar, t.d. 0,02% af 25% samningsfjárhæðar.

1.27.2 Féviti

Verktaki skal fylgja áætlun um vinnusvæðamerkingar í verkinu, sbr. nánar kafla 1.23. Verkkaupi/eftirlitsaðili verkkaupa kannar og gerir úttekt á því hvort merkingaráætlun sé

framfylgt. Ef merkingar eru ófullnægjandi eða rangar hefur verkkaupi heimild til að krefjast lagfæringar þegar í stað að viðlögðum févítum, samningsbundnum sektarfjárhæðum, sem kveðið er á um í útboðslýsingu, m.t.t. reglna um vinnusvæðamerkingar.

Verkkaupi mun gera reglulega úttekt á merkingum vinnusvæðis. Sé einhverju ábótavant verða reiknuð út févíti sem dregin verða frá greiðsluupphæð til verktaka samkvæmt fyrirfram skilgreindri úttektar- og reikniaðferð, sem sýnd er í fylgiskjali (númer fylgiskjals).

1.27.3 Flýtifé

Flýtifé er almennt ekki greitt nema mikilvægt sé, t.d. gagnvart umferð, að verk eða ákveðnir hlutar þess séu teknir í notkun á ákveðnum tíma. Eðlilegt er að tilgreina flýtifé með fastri upphæð fyrir hvern almanaksdag sem verki eða verkhluta er flýtt umfram lokadagsetningu. Einnig skal tilgreina hámarksupphæð hugsanlegs flýtifjár.

Verktaki fær greitt flýtifé að upphæð (upphæð) kr. fyrir hvern almanaksdag sem (heiti verks/áfanga er flýtt umfram (dagsetning), þó að hámarki (upphæð) kr.

1.27.4 Riftun

Um riftun verksamninga fer eftir almennum réttarreglum og ákvæðum ÍST30:2012.

Leiði vanefndir verktaka til þess að verkkaupi verði fyrir tjóni er verkkaupa heimilt að ganga að verktryggingu til að bæta það tjón sem hann kann að verða fyrir.

Leiti verktaki nauðasamninga eða greiðslustöðvunar, verði hann úrskurðaður gjaldþrota eða árangurslaust fjárnám, kyrrsetning eða löggeymsla er gert hjá honum, er verkkaupa heimilt án fyrirvara að rifta verksamningi. Komi í ljós við árangurslausa aðfarargerð með öðrum hætti að fjárhagur verktaka er slíkur að hann geti ekki efnt skyldur sínar getur verkkaupi rift verksamningi án fyrirvara. Verkkaupi getur einnig hvenær sem er á samningstímanum ef tilefni er til gert kröfu um að verktaki sýni fram á að hann uppfylli hæfiskröfur í kafla 1.10 Hæfi bjóðenda með framlagningu gagna. Komi í ljós að verktaki uppfyllir ekki lengur kröfur samkvæmt kafla 1.10 er verkkaupa heimilt að rifta samningi án fyrirvara. Þá er verkkaupa heimilt að rifta samningi ef á samningstíma kemur í ljós að einhverjar af útilokunarástæðum 68. gr. laga um opinber innkaup eiga nú við um seljanda.

1.27.5 Einhliða uppsögn samnings

Verkkaupa er samkvæmt 91. gr. laga um opinber innkaup heimilt að segja upp samningi einhliða meðan á gildistíma hans stendur við eftirfarandi aðstæður:

1. Ef veruleg breyting á samningi kallar á nýtt innkaupaferli, sbr. 90. gr. laga um opinber innkaup. Þetta á t.d. við ef breytingar eru kærðar og niðurstaða kærunefndar er að þær hafi ekki verið heimilar án nýs útboðs.
2. Ef fyrirtæki, sem upphaflega var valið, hefði átt að vera útilokað frá innkaupaferli, sbr. 1. og 2. mgr. 68. gr. laga um opinber innkaup.
3. Ef ekki hefði átt að gera samning við fyrirtæki í ljósi alvarlegs brots á lögum þessum eða reglum settum samkvæmt þeim.

1.28 Merking vinnusvæða

Í öllum verkum þar sem krafist er sérstakra vinnusvæðamerkinga þarf að greina frá eftirfarandi meðhöndlun mála.

Við gæðaúttekt, sem getur verið gerð hvenær sem er á framkvæmdatímanum, eru teknar til skoðunar allar þær merkingar sem eiga að vera uppi við þá verkefnastöðu sem þá er þegar úttektin er gerð. Ef breytingar á fyrirkomulagi merkinga og/eða merkingaráætlun hafa verið gerðar skulu þær lagðar til grundvallar svo framarlega sem þær hafa verið teknar fyrir, samþykktar af fulltrúa verkkaupa og bókaðar í verkfundargerð.

1.29 Samskipti

Öll samskipti sem varða samning þennan skulu fara fram á íslensku, þar með talið öll samskipti á verktíma sem og hvers kyns önnur samskipti er varða samninginn.

Með samskiptum er átt við hvers konar munnleg og skrifleg samskipti, svo sem hvers kyns bréf, orðsendingar, verkfundagerðir, bréf, rannsóknarniðurstöður, fjarskipti o.s.frv.

2 Greiðslur, verðlagsákvæði

Almennt gildir grein 5.1 Greiðslur og reikningsskil í ÍST 30:2012 um greiðslur til verktaka. Hér þarf þó að gera grein fyrir greiðslum ef þær eru frábrugðnar því sem staðalinn gerir ráð fyrir. Einnig þarf að gera grein fyrir verðbótum og fyrirframgreiðslum til verktaka og hvort um slíkt er að ræða.

2.1 Greiðslur

Uppgjör miðast við verkframvindu og getur verktaki einungis gefið út reikninga samkvæmt verkframvindu sem samþykkt hefur verið af umsjónarmanni. Endanlegt uppgjör á verkþáttum þar sem verkkaupi leggur til efni fer ekki fram fyrr en verkkaupi og verktaki hafa undirritað sameiginlega staðfestingu á úttekt og efnisnotkun.

Ef greiðsluflæði vegáætlunar er hægara en framvinda verks getur þurft að víkja frá ákvæðum undirgreinar 5.1.4 í ÍST 30:2012 til takmarkana á greiðsluskuldbindingum með eftirfarandi hætti:

Þrátt fyrir ákvæði undirgreinar 5.1.4 í ÍST 30:2012, mun verkkaupi ekki greiða verktaka hærri upphæð á árinu (ártal) en (upphæð) m.kr. að meðtalinni fyrirframgreiðslu og hugsanlegum verðbótum verksins og skal verktaki miða áætlanir sínar við það. Skuldaviðurkenning mun verða gefin út fyrir reikningum umfram þessa hámarksfjárhæð. Skuldaviðurkenning þessi verður greidd eigi síðar en (dagsetning og ár). Af skuldarviðurkenningu mun verkkaupi greiða verktaka fasta vexti, sem skulu vera meðalvextir, fyrir ríkisvixla í útboði óverðtryggðra ríkisverðbréfa með tilboðsfyrirkomulagi, því síðasta sem fram fer áður en skuldarviðurkenning er gefin út.

Ef verk er unnið á nokkrum árum getur þurft að takamarka áframhaldandi greiðslur innan hvers árs í samræmi við það fé sem er til ráðstöfunar samkvæmt vegáætlun.

Alla reikninga skal afhenda með rafrænum hætti í gegnum skeytamiðlun. Hafi verktaki ekki kost á því að senda reikninga rafrænt gegnum bókhaldskerfi er hægt að senda reikninga rafrænt gegnum tengil á heimasíðu Vegagerðarinnar:

<https://skuffan.is/gattir/vegagerdin/>

Útgefnið reikningar skulu fylgja lögum um bókhald nr. 145/1994 og m.a. vera númeraðir og með útgáfudagsetningu.

2.2 Verðlagsákvæði

Verðbætur eru almennt ekki greiddar á verk sem unnin eru á skemmri tíma en 12 mánuðum frá opnun tilboða og skal þess þá getið hér.

Engar verðbætur eru greiddar á einingaverð í þessu útboði

Ef samningstími er lengri en 12 mánuðir eru allir verksamningar verðbættir með eftirfarandi hætti:

2.2.1 Almennar verðbætur

Reikningar verða verðbættir miðað við byggingarvísitölu sem gildir í upphafi þess tímabils sem innheimt er fyrir.

Byggingarvísitala, reiknuð af Hagstofu Íslands er **xxx,x** stig fyrir **útboðsmánuður og ár** og skulu einingarverð í tilboði miðast við þá vísitölu.

Verðbætur falla niður verði vísitalan lægri en viðmiðunarvísitala á viðkomandi tíma.

2.2.2 Verðbætur á asfalti

Ef Vegagerðin leggur ekki til asfalt í klæðingar eða stungumalbik skal í útboðum til lengri tíma en 12 mánaða verðbæta asfalt á eftirfarandi hátt.

Nota þarf breytilegan texta eftir því hvort um er að ræða verkefni með klæðingum, malbiki eða hvoru tveggja.

Verð á asfalti verðbætist miðað við breytingar á verði asfalts frá birgðatönkum Vegagerðarinnar frá útboðsmánuði miðað við eftirfarandi forsendur:

Verð á asfalti samkvæmt gjaldskrá í útboðsmánuði er **kr./ltr** af asfaltblöndu og **kr./tonn** á asfalti.

Áætlað magn asfaltblöndu í klæðingu er **(x ltr.)** og er reiknað verðmæti þess því **(upphæð kr.)**

Áætlað magn asfalts í stungumalbik er **(X tonn)** og er reiknað verðmæti þess því **(upphæð kr.)**

Við útreikning verðbóta er reiknað verðmæti asfalts í útboðsmánuði dregið frá tilboðsupphæð verktaka í stungumalbik/klæðingu og verðbættur miðað við ofanskráð. Eftirstöðvar tilboðsupphæðarinnar eru verðbættar samkvæmt grein 2.2.1 Almennar verðbætur.

2.3 Fyrirframgreiðsla

Verktaka er ekki greidd fyrirframgreiðsla nema samkvæmt sérstakri ákvörðun og skal því almennt nota orðalagið.

Engin fyrirframgreiðsla verður greidd í þessu verki.

Ef tekin er sérstök ákvörðun um fyrirframgreiðslu skal nota orðalagið.

Ef verktaki óskar þess mun verkkaupi greiða verktaka fyrirframgreiðslu til greiðslu undirbúningskostnaðar, að upphæð **xxx m.kr.** Verktaki leggi þá fram bankatryggingu jafnháa eða jafngilda tryggingu. Fyrirframgreiðslu endurgreiðir verktaki, eftir því sem verki miðar áfram, í hlutfalli af verðmæti verkstöðu á hverjum tíma á móti verðmæti heildarverks margfaldað með 1,2, þar til hún er að fullu endurgreidd.

Ef um verðbætt verk er að ræða þarf eftirfarandi viðbót.

Verðmæti verkstöðu er reiknað á grunnverðum samnings (þ.e. tilboðsverð án verðbóta).

3 Vinnusvæði

Í þessari grein er vinnusvæðinu lýst, greint er frá mörkum þess, aðstæðum á því, jarðvegi, hindrunum og takmörkunum á notkun á tækjum.

3.1 Mörk vinnusvæðis

Greina skal frá útlínunum og afmörkun vinnusvæðis. Tilgreina þarf hvort námur og námuvegir tilheyra vinnusvæði, einnig vinnubúðir og aðkomuleiðir að þeim. Meðhöndla þarf sérstaklega námuvegi sem teljast vinnusvæði og koma inn á þjóðveg utan vinnusvæðis. Taka þarf fram hvar umferð og efnistaka er heimiluð og hvar ekki.

3.2 Áspungi og heildarþunga ökutækja

Hámarks ás- og heildarþunga ökutækja á vinnusvæðum er skv. Fylgiskjali: Leyfileg þyngd ökutækja á vinnusvæðum.

Með vinnusvæði er hér einungis átt við vegi í byggingu ásamt námuvegum. Reglugerð um stærð og þyngd ökutækja gildir á fullbyggðum vegum. Þess skal getið hér sem fylgiskjals með útboðslýsingu. Frekari takmarkanir á umferð og umferðarþunga kunna að vera nauðsynlegar t.d. þar sem vegur er byggður á veiku undirlagi og eftir að neðra burðarlag hefur verið lagt. Þær takmarkanir þurfa þá að koma fram hér. Vakin er athygli á því að hér er um meiri þyngd að ræða en gildir á vegakerfinu. Þar sem efnisflutningar fara eftir þjóðvegum þarf að koma fram hvaða reglur um ás- og heildarþunga ökutækja gilda á viðkomandi vegum, þ.e. viðauki I eða II í reglugerð nr. 155/2007 um stærð og þyngd ökutækja og auglýsingu um heildarþyngd og áspunga ökutækja á þjóðvegum. Einnig þarf að geta þess ef brýr með skertu burðarþoli eru á því svæði sem vinnuumferð fer um. Gera skal áhættumat þar sem miklir efnisflutningar fara fram á fullbyggðum vegum og mæla fyrir um sérstakar ráðstafanir til að draga úr hættu á skemmdum á vegum eða brúamannvirkjum

3.3 Lagnir

Greina skal frá öllum lögnum sem vitað er um á vinnusvæðinu, eigendum þeirra og hvaða ráðstafanir þarf að gera þeirra vegna og hvernig staðið verður að færslu og breytingum.

Verktaki skal gæta ýtrustu varkárni í grennd við lagnir og skal í einu og öllu fara eftir þeim ákvæðum sem um þær gilda. Þótt staðsetning lagna, sem verkkaupa er kunnugt um, sé sýnd á uppdráttum, er verktaka skylt að kynna sér rækilega, áður en framkvæmdir hefjast legu allra lagna sem kunna að vera á eða við vinnusvæðið.

Í þeim tilfellum sem nauðsynlegt er að vinna nálægt háspennulínunum eða undir þeim skal verktaki kynna sér rækilega aðstæður og eiga samstarf við eigendur háspennulínunnar um það hvernig skuli staðið að verki og leita upplýsinga um hvaða hættur séu fyrir hendi. Verktaki skal kynna sér helgunarsvæði háspennulína. Þegar þarf að vinna innan helgunarsvæðis skal verktaki fá leyfi eiganda línunnar og um leið kynna sér fjarlægðartakmarkanir hennar.

Eigendur háspennulína eru ávallt reiðubúnir til að aðstoða verktaka við að koma í veg fyrir slys og/eða truflanir á raforkuflutningi enda mikið í húfi fyrir alla aðila. Ávallt skal gert áhættumat fyrir verkið og skal öllum ráðstöfunum sem áhættumatið krefst vera lokið áður en vinna hefst. Öllum sem að verkinu koma skulu kynntar ráðstafanirnar vegna áhættumatsins og þær hættur sem eru til staðar á verkstað. Sama gildir um háspennustrengi í jörðu.

Hjá Landsneti, sem rekur og á allar háspennulínur 66 kV og stærri, eru til leiðbeiningar um hvernig beri að standa að verki í návist háspenntra mannvirkja. Þessar leiðbeiningar má nálgast á heimasíðu Landsnets:

<https://www.landsnet.is/framkvaemdir/oryggi-og-heilsa/>

3.4 Staðhættir og jarðvegur

Í staðháttalýsingu er greint frá því hvar mannvirkið er og hvort það er á eða utan þeirra mannvirkja sem fyrir eru (nýbygging eða endurbygging). Hér er einnig greint frá því hvaða athuganir á jarðlögum hafa verið gerðar og jarðvegi á vinnusvæði lýst. Þegar um verulegan texta er um að ræða er æskilegt að skipta greininni niður í undirlíði á eftirfarandi hátt.

3.4.1 Inngangur

Í inngangi er fjallað almennt um stærð mannvirkis og umhverfi þess og hvort um er að ræða endurbyggingu á gömlu eða nýbyggingu. Einnig yfirliti yfir rannsóknir, hvernig þær voru framkvæmdar og hvar og hvernig niðurstöður eru sýndar.

3.4.2 Jarðvegslýsing

Lýsa skal jarðvegi á vinnusvæðinu. Í því sambandi er mikilvægt að greina frá notagildi efna í þau mannvirki sem byggja á og annmarka við vinnslu (t.d. rakaviðkvæm, vatnságangur o.s.frv.). Æskilegt er að lýsingin reki sig skipulega eftir verkinu. Meðal atriða, sem mikilvægt er að nefna eru hvort og þá hvar berg kemur fyrir, mýrar og dýpi þeirra

Þá er í mörgum tilfellum mikilvægt að gefa upp lagþykktir efna (einkum á það við í skeringum), t.d. þykkt moldarlags ofan á mól o.s.frv. Við gerð þessarar greinar er mikilvægt að skýra frá öllu sem vitað er um jarðvegin, bæði kostum og göllum. Hins vegar er einnig mikilvægt að sleppa öllum getgátum (sennilega, hugsanlega, almennt er líklegt o.s.frv.). Vísa skal í grein 6.3 varðandi notkun og rannsóknir á efni í skeringum.

3.4.3 Sig og sigmælingar

Greinin er einungis notuð þar sem vegur er byggður á mjúku undirlagi og sérstakra aðgerða er þörf vegna þess. Geta skal þess hvernig sig er áætlað og mælt og hvernig með

Það er farið í uppgjöri. Þar sem aðgerðir vegna sigs, fargs er sérstakur verkþáttur á ekki að skrifa verklýsingu undir þessari grein.

3.4.4 Vatnafar

Þegar mannvirki liggur í eða við sjó skal greina frá helstu kennistærðum sjávarfalla ásamt þeim mælingum sem gerðar hafa verið. Þegar um er að ræða þverun fjarða vatna eða vatnsfalla skal hér fjalla um helstu stærðir sem taldar eru skipta máli, svo sem straumhraða við þverun fjarða, vatnasvið, flóð og endurkomutíma flóða í ám.

3.5 Rannsóknir

Hér skal greint frá því, hvaða rannsóknir hafa verið gerðar, umfangi þeirra, staðsetningu og helstu niðurstöðum auk tilvísana í fylgiskjöl með niðurstöðum. Um getur verið að ræða rannsóknir á efni sem verkkaupi leggur til eða til greina kemur að nota í verkið. Gæta skal þess að upplýsingar séu hlutlausar og geta umfangs þeirra. Taka þarf fram ef við á að verktaki þurfi að gera sínar eigin rannsóknir og athuganir og að upplýsingar verkkaupa breyti í engu ábyrgð verktaka á því efni sem hann leggur til.

3.6 Annað

Hér skal greina frá öðrum atriðum, sem máli skipta á vinnusvæðinu, t.d. náttúruvætti, fornminja, mannvirki, verkhlutum sem búið er að gera o.s.frv. Einnig skal geta um skurði, læki, vatnsföll og girðingar sem geta verið til trafala.

4 Umferð

Í þessari grein skal greina frá umferð á vinnusvæðinu og sérstökum atriðum varðandi hana. Taka skal fram hvort og hvenær almenn umferð fer um vinnusvæðið og hvaða ráðstafanir verktaki þarf að gera vegna þess. Einnig þarf að taka fram hvort loka megi vegum vegna framkvæmda og hvernig skuli staðið að því.

Allar tafir og truflanir á umferð skal verktaki auglýsa að svo miklu leyti sem lögregla og eftirlit verkkaupa telja nauðsynlegt. Verktaki greiðir auglýsingakostnað en verkkaupi sér um að koma auglýsingum til fjölmiðla.

Mikilvægt er að huga að öllu sem sérstakt getur talist eða óvanalegt á þessu sviði. Fjalla skal almennt um merkingar á vinnusvæði. Útboðslýsingu skal fylgja merkingaplan, þannig að verktaki geti gert sér grein fyrir þeim kostnaði sem merkingum fylgir.

5 Verksvið, nákvæmniskröfur

Undirskipting þessarar greinar getur verið eftirfarandi:

5.1 Almenn

Hér skal lýsa verkinu almennt ef koma þarf einhverju á framfæri til viðbótar við það sem greint er frá í grein 1.1.

5.1.1 Viðbrögð við óveðri

Viðbrögð við óveðri og annarri náttúruvá eru samkvæmt ákvörðun verkkaupa hverju sinni.

5.2 Atriði undanþegin útboði

Hér þarf að telja upp þau atriði sem sýnd eru á uppdráttum eða öðrum gögnum og ekki eru innifalin í útboðinu ef það er ekki augljóst.

Þar getur verið um að ræða mannvirki eða hluta mannvirkja sem sýnd eru á uppdráttum, t.d. kennisniðum, en ekki á að vinna.

5.3 Vegtegund, frávik

Hér skal tilgreina vegtegund eða vegtegundir eins og þær eru skilgreindar í veghönnunarreglum og nákvæmni þeirra í láréttri legu. Einnig skal tíunda staðsetningu frávíka frá kennisniði, breiddaraukninga o.þ.h.

5.4 Efni og búnaður sem verkkaupi leggur til

Hér skal telja allt efni og búnað sem verkkaupi leggur verktaka til verksins.

Um getur verið að ræða óunnið og óhreyft efni í námu, unnið efni í haug, bikbindiefni, ræsaefni, vegriðsefni, salt og einnig búnað og tæki. Geta skal um hvar og hvenær efnið og búnaður er afhentur.

Efni sem verkkaupi leggur til frá eigin birgðastöðvum eða öðrum aðilum er einungis afhent samkvæmt skriflegri beiðni frá umsjónarmanni verksins, þar sem fram kemur gerð og magn efnis, heiti og kennitala verktaka ásamt verknúmeri og verkhluta þess verkefnis sem nota á efnið í.

5.5 Vegtengingar

Hér skal telja allar vegtengingar, sem verktaki skal gera, gerð þeirra, staðsetningu og annað sem máli skiptir. Eðlilegast er að efnismagn í vegtengingar sé innifalið í magntölum viðkomandi verkþátta heildarverksins (fyllingu, styrktarlags, burðarlags o.s.frv.) og því eru þær ekki sérstakur greiðsluliður. Þetta þarf að taka sérstaklega fram í þessari grein.

5.6 Mælingar, útsetningar og skil gagna

Hér skal geta þess hvaða gögn verktaki fær í hendur vegna útsetninga og mælinga og annað sem máli skiptir í því sambandi.

Framkvæmdamælingar: Verktaki skal annast allar framkvæmdamælingar, sem þarf til að ljúka verki í samræmi við útboðsgögn. Þessar mælingar eru sérstakur greiðsluliður í tilboðsskrá.

Vegagerðin hefur útbúið „Leiðbeiningar um framsetningu útsetninga- og mæligagna“, og þar er m.a. að finna skilgreiningu og heiti sniðpunkta. Leiðbeiningarnar eru meðal útboðsgagna í fylgiskjölum.

Verktaki skal skila öllum mælingum samkvæmt þeim fyrirmælum sem þar koma fram.

Útsetningargögn eru á CAD og LandXML formi sem verktaki fær afhent áður en framkvæmdir hefjast. Í fylgiskjali er skrá yfir hnit og hæðir fastmerkja, en verkkaupi ábyrgist ekki önnur merki sem kunna að vera á svæðinu.

Telji verktaki sig þurfa að setja upp fleiri fastmerki vegna framkvæmdarinnar þá ber hann af því allan kostnað.

Verktaki er ábyrgur fyrir öllum útsetningum.

Verktaki skal einnig annast eftirlits-, úttektar- og sigmælingar, séu þær nauðsynlegar, allt eins og lýst er í verklýsingu viðkomandi verkþátta. Kostnaður vegna þeirra mælinga skal innifalinn í tilsvarendi tilboðsliðum.

Við útsetningar, framkvæmda- og eftirlitsmælingar skal nota mælitæki og mælingaraðferð sem tryggir nauðsynlega nákvæmni útsettra og mældra punkta í hæð og plani sbr. kröfur um nákvæmni eins og þar eru tíundaðar í kafla 5.3 hér að framan.

GNSS-mælingar og kvörðun vinnusvæðis: (GNSS: Global Navigation Satellite System) Verktaka er heimilt að nýta GNSS vélstýringartækni í vinnuvélum uppfylli hún þær kröfur um nákvæmni sem mælt er fyrir um. Verktaki skal nota vinnuvélar með GNSS vélstýringartækni við gerð þeirra hluta mannvirkisins, sem er undir vatns- eða sjávarborði. Ekki er heimilt að nota GNSS vélstýringartækni í vinnuvélum við lokafrágang yfirborðs burðarlags, nema þess sé sérstaklega getið, en nota má þverhallastýringu búnaðarins.

Hvort sem verktaki hyggst notast við VRS (Virtual Reference System) móðurstöð fyrir farsímasamband eða eigin grunnstöð (base) skal hann mæla svæðiskvörðun (Site Calibration) í öll fastmerki, sem tilheyra verkinu. Afrita skal kvörðunarskrána yfir á öll mælitæki og allar GNSS-vélstýringar, sem notaðar eru í verkinu. Svæðiskvörðun skal gerð með þeirri nákvæmni að hvergi muni meira en 20 mm í hæð og plani á uppgefnum fastmerkjum og útreiknuðum viðmiðunarfleti. Afhenda skal eftirliti kvörðunargreinagerð (Calibration Report) því til staðfestingar.

Eftirliti verkkaupa skulu heimil afnot af grunnstöð verktaka.

Mæligögn og skil gagna: Verktaki skal afhenda umsjónarmanni verkkaupa afrit af öllum útreikningum og öðrum gögnum, er hann útbýr til útsetninga.

Allar (snið)mælingar skulu vera innmældar í ÍSN93. Verktaki skal ávallt gera eftirliti viðvart með minnst dags fyrirvara áður en mælingar fara fram.

Verktaki skal skila verkkaupa mælingum á öllum brotpunktum í þversniðunum þ.m.t. sniðpunktum á endanlegu yfirborði fyllingar, rofvarnar, yfirborði styrktarlags, burðarlags og endanlegu yfirborði vegarins með 20 m millibili á öllum útboðskaflanum. Öllum niðurstöðum mælinga skal skila á uppteiknuðum þversniðum, þar sem fram kemur hannað og mælt snið. Verktaki skal sannreyna hvort niðurstöður úttektarmælinga séu innan viðmiðunarmarka, sbr. kafla 5.3 hér að framan.

Verktaki skal jafnframt skila verkkaupa mælingum á vegbúnaði, (ræsum, vegriðum ofl.) í samræmi við nánari leiðbeininga sem eru meðal útboðsgagna í fylgiskjölum.

Verktaki skal einnig annast eftirlits-, úttektar-, og sigmælingar eins og lýst er í verklýsingum viðkomandi verkþátta. Kostnaður vegna þeirra mælinga er innifalinn í þeim liðum.

5.7 Magntölur og uppgjör

Hér skal geta þess hvernig magntölur eru reiknaðar.

Magntölur eru gefnar upp í samræmi við mælieiningar í verklýsingu og eru notuð eftirfarandi hugtök:

Hannað magn: Magn sem mælt er innan þeirra marka, sem sýnd eru á uppdráttum, í hönnunargögnum eða mælt er fyrir um á annan hátt.

Óhreyft efni: Efni áður en það er losað eða því komið fyrir á flutningstæki.

Frágengið efni: Efni eftir að því hefur verið komið fyrir í samræmi við kröfur verklýsingarinnar.

Allar lengdir skulu mældar lárétt sé ekki mælt fyrir um annað. Við uppgjör fullgerðra verka, skulu dýptir og þykktir mældar lóðrétt og lengdir og breiddir lárétt.

Magn verkþátta fyrir jarðvinnu er reiknað samkvæmt mældu landlíkani og hönnuðum líkönum hvers lags vegarins sem felld eru að landlíkaninu. Reiknað er samkvæmt þversniðum með 10 m millibili auk þess þéttari sniða sé þess þörf.

Þykkt jarðlaga og greining jarðvegs skal mæld, metin og leiðrétt á staðnum, ef nauðsynlegt er, til ákvörðunar á magni.

Steypt mannvirki og veghlutar ofan yfirborðs undirbyggingar (burðarlag, styrktarlag, slitlag o.s.frv.) skal reikna samkvæmt málum þeim, sem sýnd eru á uppdráttum, með þeim breytingum, sem mælt er fyrir um.

Magntölur tilgreindar í tilboðsskrá, ákvarða ekki lokagreiðslu. Verktaka verður greitt fyrir hannað magn einstakra liða samningsins mælt og reiknað samkvæmt því, sem að fyrr er lýst og fyrir er mælt. Komi í ljós við lok verksins, að hannað magn sé meira eða minna en það, sem tilgreint er í tilboðsskrá, gilda einingaverð tilboðs eigi að síður, nema annað sé tekið fram í almennum skilmálum eða sérskilmálum. Einingaverð margfölduð með magni eða föst verð skulu vera full greiðsla vegna alls vinnuafls, efnis, véla, verkfæra, aðstöðu, opinberra gjalda og annars, sem nauðsynlegt er til að ljúka verki við sérhvern lið samningsins. Áætlað magn er sýnt á magndreifiriti í 3. hefti - Uppdrættir. Kjósi verktaki að mæla yfirborð undirstöðu sérstaklega skal hann gera það í samráði við eftirlitið. Verktaki ber allan kostnað af slíkum mælingum. Eftirlit þarf að samþykkja niðurstöður þessara mælinga til að þær verði grundvöllur uppgjörs. Bent skal á kafla 3.4.3 um sig og sigmælingar eftir efnum svo og á viðeigandi tilboðsliði.

5.8 Annað

Bæta skal við greinum eftir þörfum um önnur atriði.

6 Efnistökusvæði

Í þessari grein skal lýsa námum, skeringum, efnishaugum og öðrum efnistökusvæðum sem bent er á í útboðinu ásamt aðkomuleiðum. Taka þarf fram hvort verktaki skuli taka efni á viðkomandi stöðum eða hvort honum sé heimilt að nota aðra.

Eðlilegt er að nota undirliði fyrir lýsingu hvers efnistökusvæðis. Mikilvægt er að skýra frá öllu sem vitað er um viðkomandi námu, en varast allar getgátur og hæpnar ályktanir.

6.1 Inngangur

Í inngangi er gefið yfirlit yfir námur sem verkkaupi hefur aflað vinnsluréttar í og staðsetningu þeirra, skeringar á vegsvæði og utan þess. Einnig er eðlilegt að geta heildarmagns efnis sem tekið er úr námum og skeringum, áætlað vinnanlegt magn á hverjum stað og í hvaða hluta mannvirkis það er talið nothæft. Æskilegt er að setja yfirlit yfir námur og skeringar fram í töfluformi. Einnig skal fjalla almennt um umgengni í námum og frágang þeirra. Ef frágangur á námum er ekki sérstakur tilboðsliður skal þess getið hér að hann sé innifalinn í einingaverðum viðkomandi liða (fyllingar, burðarlag). Í inngangi skal einnig fjalla almennt um þær rannsóknir sem verkkaupi hefur gert á efnistökusvæðum og hvernig og hvar niðurstöður eru sýndar

Hér er einnig rétt að geta um meðferð mála ef verktaki óskar eftir að nota efni úr öðrum námum, hverra rannsókna er þörf í slíkum tilvikum og hver beri kostnað af þeim svo og námugjöldum.

Verktaki þarf leyfi eftirlits verkkaupa til að taka efni annars staðar en í tilgreindum námum. Leyfið er háð samþykki viðkomandi landeiganda, sveitarfélags, Umhverfisstofnunar og veiðimálastjóra þar sem það á við.

6.2 Námur

Í þessari grein er hverri námu lýst sérstaklega og notaðir undirkaflar fyrir hverja námu (6.2.1, 6.2.2 o.s.frv.)

Meðal þess sem mikilvægt er að komi fram má nefna:

Staðsetning námuvegjar (lengd í línu í lengdarkerfi útboðs eða fjarlægð frá enda útboðskafla), lengd námuvegjar (lengd frá aðalvegi ad námu), ástand námuvegjar, aðstæður í námu, áætlað efnismagn, kornadreifing efnis, lagskipting, vandkvæði við vinnslu (rakaviðkvæm efni, lagskipting, flokkun), ofanafýting, takmarkanir á notkun efna (t.d. skal nota í burðarlag o.s.frv.), eigandi námu ef það skiptir máli, girðingar, hlið o.s.frv.

Vísa skal til athugana sem liggja fyrir, t.d. kornalínurita, CBR-prófa, borana, prufuhola o.s.frv.

6.3 Skeringar

Í þessari grein er skeringarsvæðum lýst og notaðir undirkaflar ef þörf er á (6.3.1, 6.3.2 o.s.frv.). Í almennum kafla er rétt að hafa yfirlit yfir helstu skeringar, magn og notkunarmöguleikar. Rétt er að hafa eftirfarandi texta um notkun á lífrænu efni.

Lífrænum jarðvegi skal halda til haga og nota í frágang fláa og skeringa á grónum svæðum.

Meðal þess sem mikilvægt er að komi fram má nefna:

Staðsetning skeringar, aðstæður, áætlað efnismagn, kornadreifing efnis, lagskipting, vandkvæði við vinnslu (rakaviðkvæm efni, lagskipting, flokkun), takmarkanir á notkun efna.

Vísa skal til athugana sem liggja fyrir, t.d. kornalínurita, CBR-prófa, borana, prufuhola o.s.frv.

C Verklýsing

Seinni hluti útboðs- og verklýsingar (grein 7) er verklýsing fyrir viðkomandi verk þar sem greint er frá hvað er innifalið í verkþáttum, kröfum til efnis og vinnubragða, prófunum, nákvæmniskröfur, uppgjörsaðferð og mælieiningum uppgjörs. Verklýsing er oftast í sama hefti og útboðslýsing, en getur einnig verið sérhefti í viðamiklum útboðum.

7 Lýsing einstakra liða í tilboðsskrá

Hér er komið í samningu verklýsingar og er nauðsynlegt að gera tilboðsskrá fyrir verkið ef það er ekki þegar búið. Hafi verið byrjað á því að gera tilboðsskrá eða kostnaðaráætlun þarf að yfirfara hana og gæta þess að samræmi sé milli hennar og þess hluta útboðslýsingar sem fjallað hefur verið um hér að framan. Þegar lokið hefur verið við gerð tilboðsskrárinnar skal lýsa henni í seinni hluta útboðs- og verklýsingar, sem er lýsing á einstökum verkþáttum verksins.

Hefja skal greinina með eftirfarandi skýringu:

Hér á eftir verður fjallað um einstaka liði verklýsingar. Allur kostnaður vegna mælinga og rannsókna á eignum og/eða vinnu skal innifalinn í einingaverðum einstakra verkþátta hér á eftir.

Tilboðsskrá í heftinu Tilboðsform er samsett úr greiðsluliðum fyrir hvern verkhluta og er kaflaskipt í samræmi við það.

Í verklýsingu er orðið „fyrirmæli“ og orðasambandið „að mæla fyrir um“ notað án frekari skýringa um öll bindandi fyrirmæli í verksamningi, verklýsingu, og á uppdráttum eins og við á hverju sinni.

Texta verklýsingarinnar er skipt niður í svið. Á undan fyrstu málsgrein í hverju sviði er feitletrað tákn fyrir viðkomandi svið. Eftirtalin svið eru notuð:

a) Verksvið

Skilgreining á verkþættinum, hvað er innifalið í honum eða undanskilið.

b) Efniskröfur

Kröfur til efnis sem má nota, vísanir í staðla o.þ.h.

c) Vinnugæði

Kröfur til verklags, vinnugæða og tækja.

d) Prófanir

Ákvæði um hvaða atriði skuli prófa og hvernig.

e) Nákvæmniskröfur, frávik

Ákvæði um nákvæmniskröfur og leyfileg frávik frá fyrirskrifuðum stærðum.

f) Uppgjör, mælieiningar

Fyrirmæli um mælieiningu, hvað skuli mælt og hvernig til að ákvarða magn til greiðslu fyrir viðkomandi verkþátt og tilhögun uppgjörs.

Hver kafli verklýsingar hefst að öllu jöfnu á almennri verklýsingu fyrir viðkomandi kafla og er hann ekki tilboðsliður. Í framhaldi af almennri verklýsingu er sérlýsing tilboðsliða. Lýsing almennrar verklýsingar gildir fyrir alla verkþætti hans með þeim breytingum og viðbótum, sem fram kunna að koma í viðkomandi tilboðsliðum. Ef engin lýsing er í tilboðslið gildir almenna verklýsingin.

Síðan skal fjalla um alla liði tilboðsskrárinnar.

Nota skal sérstök skjöl til að setja fram verklýsingu (dæmi um þessi skjöl eru „Verklýsing sniðmát Styrktarlag“, „Verklýsing sniðmát Klæðing“, o.s.frv.). Þessi skjöl eru í meginatriðum tvískipt:

Fremst er almenn verklýsing. Textinn er svartur og er tillaga að endalegum texta. Honum á ekki að breyta nema brýn nauðsyn gefur til.

Á eftir koma númeraðir undirverkþættir (magntöluliðir). Bláa skáletraða texta eða tölugildi í þeim þarf að aðlagða að hverju verkefni eða útboði fyrir sig. Eftir aðlögun er textinn réttur upp og eftir yfirferð gerður svartur.

Til stuðnings vali á texta og tölugildum fylgja einnig leiðbeiningarskjöl (dæmi um þessi skjöl eru „Kröfugildi leiðbeiningar Styrktarlag“, „Kröfugildi leiðbeiningar Klæðing“, o.s.frv.). Leiðbeiningartextinn er rauður og er hann til að skýra út hvernig aðlagða skal undirverkþætti í verklýsingarskjalinu. Tillaga að valkostum texta og tölugilda er blár skáletraður (dæmi er tölugildi eftir umferðarflokkum).

Tryggja þarf að ef einhver atriði er frábrugðin, sérstök eða óvanaleg að um þau sé fjallað og þeim lýst.

Vegna samanburðar á einingaverðum er ekki heimilt að nota aðrar uppgjörseiningar en eru í verkþáttaskrá.

Verkum skal skipta í verkhluta.

Athafnasvæði skal aðgreint sérstaklega, uppsetning aðstöðu, útsetningar og framkvæmdamælingar, allt niðurrif og hreinsun vegsvæðis, samgönguleiðir á vinnusvæði og merkingar á vinnusvæðum skulu teknar inn í sama verkhluta.

Vegagerð skal aðgreina eftir hvort um ræðir stofnvegi og tengivegi eða hliðarvegi / heimreiðar.

Stígagerð skal aðgreina í sér verkþátt.

Sérstök jarðvinna, t.d. vegna rofvarnagarða, fyllinga, feringa, bergskeringa, bergstyrkinga eða annað sambærilegt skal sett í sérstakan verkhluta ef umfang þeirra vinnu er umtalsverður og einkennandi hluti verkefnis.

Varðandi verkhlutaniðurbrot jarðgangaverkefna skal hafa samráð við stoðdeild Mannvirkjasviðs Vegagerðarinnar.

Öll mannvirki skal aðgreina í sérstakan verkhluta. Einfaldari mannvirki eins og búfjárræsi má hópa saman.

Allan rafbúnað skal aðgreina í sérstakan verkhluta.

Öll veitufyrirtæki sem hafa aðkomu að verkinu skulu fá úthlutaðan verkhluta.

Dæmi um verkhlutaskiptingu sem uppfyllir ofangreind ákvæði er eftirfarandi:

Verkinu er skipt í eftirfarandi verkhluta:

8.01	Athafnasvæði
8.02	Feringar
8.03	Rofvarnir
8.04	Vegagerð – Stofnvegir
8.05	Vegagerð – Hliðarvegir
8.06	Göngu- og hjólastígar
8.07	Brú á
8.08	Undirgöng undir ...
8.09	RaflagnirRafbúnaður
8.10	Veitustofnanir

Númer verklíða skal vera hlaupandi númer fyrir alla verkhluta, þannig að liðnúmerið sé einhlítt til tilvísunar.

D Tilboðsform

Gert er ráð fyrir að tilboðsform sé í sérstöku hefti (hefti 2. Tilboðsform) sem skilað er inn með tilboðum. Gæta þarf þess að tilboðsformið sé merkt sem hluti útboðsgagna og samnings.

Tilboðsform er sérstakt skjal og eru eyðublöð í því fimm:

1 Tilboðsskrá

Tilboðsskrá er læst tafla sem mynduð er af áætlun verksins úr FK-kerfi og er hún með eftirfarandi fyrirsögn.

Varðandi tilvísun í einstaka kafla (verkpáttanúmer) í verklýsingu er áriðandi að haft sé í huga að lýsing í aðalkafla gildir fyrir alla undirkafla hans með þeim breytingum og viðbótum, sem kunna að koma í viðeigandi undirkafla.

2 Verkreynsla bjóðanda

Í þeim útboðum og samningum, þar sem krafist er sérstakrar verkreynslu skal bjóðandi að fylla út eyðublað um verkreynslu sína, þar sem koma fram upplýsingar um heiti verkefna, upphæð verksamninga, heiti verkkaupa og hvenær verkefnið var unnið. Yfirleitt er nægilegt að tilgreina 3-4 verk á því tímabili sem krafist er í grein 1.1 Hæfi bjóðenda.

3 Verkreynsla yfirstjórnanda verks

Í þeim útboðum og samningum, þar sem krafist er sérstakrar reynslu tilgreinds yfirstjórnanda verks skal bjóðandi tilgreina hver verður yfirstjórnandi verksins, ferilskrá yfirstjórnanda ásamt tilgreindum sambærilegum verkefnum sem viðkomandi hefur stjórnað. Tilgreina skal heiti verks, upphæð verksamnings, heiti verkkaupa og hvenær verkefnið er unnið.

4 Reynsla í notkun gæðastjórnunarkerfa

Í þeim útboðum og samningum, þar sem krafist er reynslu í notkun gæðastjórnunarkerfis, skal bjóðandi tilgreina nafn gæðastjóra, heiti verka sem unnin hafa verið með skilgreindu gæðastjórnunarkerfi ásamt upphæð verksamnings, heiti verkkaupa og hvenær verkefni var unnið.

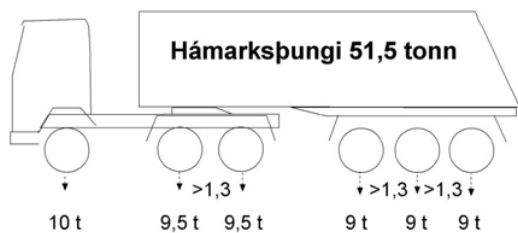
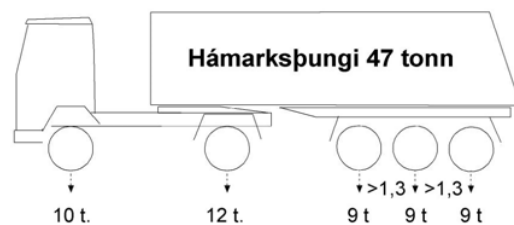
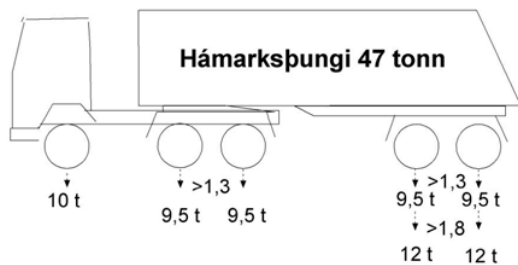
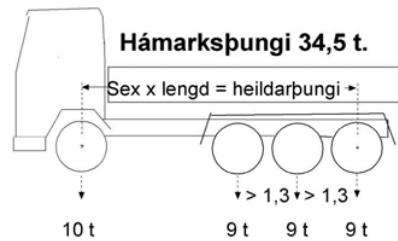
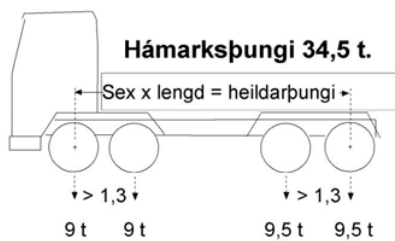
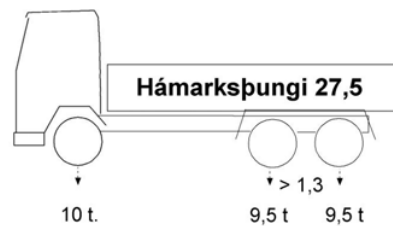
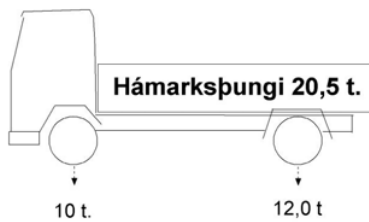
5 Tilboðseyðublað

Tilboðseyðublað er undirritað bindandi tilboð í viðkomandi verk, þar sem koma fram upplýsingar um heiti verks, tilboðsupphæð, heiti, stöðu, kennitölu bjóðanda ásamt heimilisfangi og tölvupóstfangi. Undirritun tilboðseyðublaðsins skal vera vottuð.

Fylgiskjal: Leyfileg þyngd ökutækja

Gildir aðeins fyrir vegi. Brýr þarf að meta sérstaklega

Leyfileg heildarþyngd á ökutækjum og vagnlestum má ekki fara yfir sexfalda fjarlægð í metrum milli fremsta og aftasta áss ökutækis.



Ás- og heildarþungi má aldrei vera meiri en gefinn er upp í skráningarskírteini ökutækja.